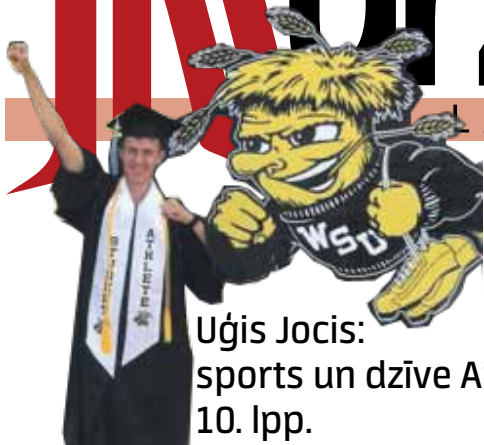

Pirmdiena, 2017. gada 13. novembris

Kā pareizi
šķirot
atkritumus.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Uģis Jocis:
sports un dzīve Amerikā.
10. lpp.

Rumbas
pagastā
labiekārto
pagalmu.
5. lpp.

7.-8. lpp.

BASEINS: GAIDĪTS UN VECPILSĒTĀ IEDERĪGS

Sinhronās peldēšanas meistas no Šauļiem lieliski iederējās Kuldīgas jaunā baseina svinīgajā atklāšanā.

Ceturtdien Valsts būvniecības kontroles biroja atzinīgi novērtēts, piektdienas pēcpusdienā Kuldīgā atklāts ilgi gaidītais peldbaseins.

Lai arī projekts ietvēra visas sporta skolas pārbūvi, atklāšanā lielākā uzmanība pievērsta baseinam. Svinīgajās runās skanēja apzīmējumi, ka pilsētā tā ir gadsimta būve, mākslinieciski skaista, ka tas ir apbrīnojams arhitektes Diānas Zalānes projektu biroja veikums, jo ideāli iekļāvies vecpilsētā. Pati D.Zalāne sacīja: „Arhitektūru redzat, funkcionalitāti varēsiet vērtēt.” Viņa uzsvēra, ka tas bijis nebūt ne viegls komandas darbs.

Īpašs paldies tika teikts pašvaldības pārstāvei, projekta vadītājai Elīnai Ornai, arī Izglītības un zinātnes ministrijai, kas atbalstījusi ar vairāk nekā 336 tūkstošiem eiro. Kopīgās

izmaksas – virs trim miljoniem, no tiem 2,9 miljoni ir aizņēmums, bet ap 47 000 eiro – domes finansējums.

Latvijas Olimpiskās komitejas prezidents Aldons Vrubļevskis vēlēja, lai Kuldīgai pasaules līmeņa sportisti būtu ne tikai ritenbraukšanā un pludmales volejbolā, bet pēc gadiem arī peldēšanā: „Tas bija drosmīgs lēmums – tieši vecpilsētā radīt tik skaistu objektu. Un paldies Uldim Zemzaram par idejām, lai baseins taptu tieši tāds.” Savukārt Latvijas Peldēšanas federācijas Goda prezidents ēdolnieks U.Zemzars, kura nopelns ir tas, ka 25 m baseinā nu ir četri celiņi un tajā var rīkot sacensības, apmeklējumam saņēma mūža abonementu.

Objekta ģenerāluzņēmējs ir Rīgas SIA *Abora*, bet lielāko daļu celtniecības darbu

paveica Kuldīgas *Būvfirma „Inbuv”* ar darbu vadītāju Aivaru Garozu. Vēl šajā tehnoloģiski sarežģītajā būvē strādājuši septiņi citi apakšuzņēmēji. Baseinu iesvētīja mācītājs Viesturs Pirro, uz kanalizācijas caurulēm spēlēja Ogres duets *Santehniki*, muzicēja Kuldīgas saksofonistes, uzstājās sinhronās peldēšanas komanda no Šauļiem.

Bet sporta skolas direktors Agris Kimbors visus aicināja jau nākamajā dienā baseinu izmēģināt. Tas atvērts no 7.00 līdz 22.00, pirmdienās no 13.00 līdz 22.00. Viena stunda baseinā maksā 3,39 eiro, kopā ar pirtīm – 6,53 eiro. Par pārējo maksu, atlaidēm un to, kā objekts tapa, plašāk rakstīts piektdienas, 10. novembra, *Kurzemniekā*.

Vairāk fotogrāfiju: www.kurzemnieks.lv.

Daiga Bitīniece, Aivara Vētrāja foto

ĪSZIŅAS

Alsungā teiks paldies

17. novembrī Alsungas kultūras namā Latvijas 99. dzimšanas dienā Goda novadnieces tituls tiks piešķirts Ilgai Leimanei, bet goda raksts – Jurim Lipsnim un Emīlijai Sonkai. Atzinības rakstu saņems Vija Bikse, Mārīte Freidenfelde, Dzidra Petroviča, deju kopa *Kalmes* un biedrība *Suitu amatnieki*. Pateicība tiks teikta Irēnai Hartmanei, Viesturam Zviedrim, Sergejam Ahmadiņam, Dzintaram Lejam, Kristapam Porziņģim, Aivaram Sokolovskim un konkursa *Mēs Alsungai* mazo projektu īstenotājiem. Pēc tam ballē spēlēs grupa *Mūzikas kolekcija*.

Dziedāt, dancot, pastrādāt

Līdz 27. novembrim ikviens var pieteikties biedrības *Padure* pasākumam *Baltā pasaka* Deksnē, skolas telpās, 1. decembrī 18.00. Ģimenes varēs darbnīcās pagatavot ko interesantu. 19.30 būs sadziedāšanās *Baltā dziesma*, no 20.30 latviskos dančus ierādīs Saldus grupa *Strops* (vajadzīgi maiņas apavi). Tālr. 29520747.

Nīkrācē izskries Latviju

18. novembrī visi aicināti Nīkrāces pagastā izskriet Latvijas kontūru. Trases garums – 2,25 km. Pulcēties 11.45 pamatskolas sporta laukumā.

Trešdien, 15. novembrī:

- Mazie mirkli ģimenei.
- Pārmaiņas Kuldīgas slimnīcā.
- Urologs aicina vīrus pārbaudīties.
- Raņķos meklē Lāčplēsi.

REDZĒJUMS

Kad glābt pret paša gribu?

Jolanta Hercenberga,
63350568,
jolandah99@gmail.com

Ak, demokrātija, cik skarba esi, ja cilvēkam ar garīgās veselības problēmām, lai saņemtu iztiku, par medicīniski atzītas invaliditātes piešķiršanu atbildība jāuzņemas pašam...

Gatavojot rakstu *Bada un aukstuma nomocīts* pagājušās piektdienas *Kurzemniekā*, meklēju atbildi, kā ap 30 gadu vecais Ingus Gudeniekos nonācis tik kritiskā situācijā. Viņa nokvēpušo mitekli apgaisojot ar telefonu, jo elektrības tajā nav, sāpīgi

„Un kas notiks ar Ingu tālāk, kad viņš iznāks no slimnīcas?”

bija noskatīties uz guļasvietu divu reiz divu metru telpā starp atkritumiem. Sociālās palīdzības atvestā pārtikas paka pie gultas, salīdzinot ar citiem priekšmetiem, izcēlās ar tīrību un gaišumu. Konservi bija apēsti, bet milti, manna un cita sausā pārtika stāvēja neatvērta. Aculiecinieki sacīja, ka pirms pāris dienām te vēl gulējis cilvēks, kuram tik vien kā āda pārvilka pār kauliem.

Iemeslus nevar nemeklēt. Jebkurš cilvēks pie pilnas apziņas būtu ēdis kaut atnesoto cukuru, lai sevi glābtu, jo izdzīvošanas instinkts mūsos ir spēcīgs. Bet Dievs vien zina, cik katrā reizē spējam

būt saprātīgi.

Puisim bijusi invaliditātes pensija, jo ir garīgi traucējumi. Augustā termiņš beidzies. Kamēr statuss nav atjaunots, pensija nepienākas. Kā skaidro sociālajā dienestā, palīdzība tiek sniegta, ja cilvēks vai cits viņa vietā to lūdz. Tātad pēc likuma katrs pats atbild par to, lai invaliditāti atjaunotu. Tas jādara laikus, pirms tā beigusies, jo izskatīšana ir ilga un kādu mēnesi var palikt bez ienākumiem. Tā bijis arī šajā reizē. Lai gan vīrietis nav lūdzis, sociālā darba organizatore pamanījusi, ka tas jādara. Braukusi, palīdzējusi rakstīt dokumentus, bet viņš pretojies – nav parakstījis. Baidījies? Nav sapratis? Tuvumā dzīvojošais radnieks stāsta, ka pats saņem invaliditātes pensiju, tādēļ palīdzēt neesot spējis. Nesaprotot arī to, kāpēc radniekam naudas nav.

Nerādot ne uz vienu ar pirkstu, kurš varēja rīkoties citādāk, rodas jautājums, ko šādos gadījumos darīt. Dzīves apstākļi vīrietim bija sliktāki nekā dzīvniekiem, kuri atņemti saimniekam, jo turēti nepiemērotos apstākļos. Bet te radi, kaimiņi un pagasta pārvaldes darbinieki zinājuši, kā vīrietis dzīvo, tomēr jutušies bezspēcīgi viņu no tiem izdabūt. Jo rīcībspēja vīrietim nav atņemta, tādēļ pats tiesīgs lemt par savu dzīvi. Viņš gribējis dzīvot tieši tur. Sociālā darbiniece uzskata: varbūt no mājas spētu viņu dabūt ārā, vienīgi izsaucot policiju un ātro palīdzību un iznesot ar varu.

Izsaukt? Atstāt? Kurš to izlems? Tagad šķiet, ka pareizāk būtu bijis meklēt palīgus, bet ne velti ir teiciens, ka pēc kara visi gudri.

MANUPRĀT

Iedvesma un pašdisciplīna

Bērnbā gāju mūzikas skolā. Nebiju diez ko talantīga – klājās grūti, bet, pateicoties vecāku stingrajai vadībai, es to pabeidzu un biju viņiem pateicīga: lai gan pie klavierēm mani nekādi nevar dabūt, esmu iemācījusies pašdisciplīnu. Mans vīrs gāja mākslas skolā, un, iepazīstot viņu, izjutu, cik liels spēks ir iedvesmai, kad tā velk uz priekšu kā magnēts. Iepriekšējā avīzes numurā lasot par jaunajām Rīgas uzņēmējām, kuras nodibinājušas uzņēmumu *Piparmētra*, saskaņāju gan iedvesmu, gan mērķtiecību par spīti grūtībām, spēka izsīkumam. Nesen diskusijā, kā skolēnos attīstīt uzņēmējspēju, viena atziņa bija tāda: nav jāattīsta tikai zināšanas un prasmes, jāieaudzina arī pareizā attieksme. Tā arī neesmu sapratusi, kā bērnu audzināt tā, lai iedvesmu un pašdisciplīnu sabalansētu. Negribu, lai mans bērns būtu tikai darba zirgs, kas spītīgi sasniegs mērķi vien tāpēc, ka tā jādara. Negribu arī, lai viņš ļautos vien iedvesmas uzplūdiem, nespējot saņemties un novest lietu līdz galam. Jāmeklē zelta vidusceļš.

Maija Jankovska, tālr. 63350567,
redakcija@kurzemnieks.lv

LABOJUMS

Sarunā ar jubilāri ēdolnieci Bronislavu Hausmani 10. novembra laikrakstā esmu pieļāvusi kļūdu uzvārda rakstībā. Lūdzu atvainot par neērtībām.

Jolanta Hercenberga

PĒC PUBLICĒTĀ

Iebilst pret bērnamu slēgšanu

Izlasījusi rakstu *Aiz katra skaitļa – bērns ar savu stāstu, ar redakciju sazinājās lasītāja Aija, kura pati uzaugusi bērnamu un uzskata, ka šo iestāžu slēgšana būtu milzīga kļūda.*

„Bērnamu likvidēšana, manuprāt, būs lielākā kļūda, kuru mēs varētu izdarīt. Es nedomāju, ka ir tik daudz ģimeņu, kuras tiešām vēlas pieņemt audzināt svešu bērnu. Ceru, ka neiznāks tāda pati nelaime kā pēc 1981. gada, kad likvidēja Kurmāles bērnamu Pelčos. Tad bērnus sadalīja un izsūtīja kur kuru, bet nepagāja ilgs laiks, līdz atkal vajadzēja atvērt bērnamu, un tad telpas atrada tikai Aļsungā.

Daudz tiek runāts, ka bērni, no

institūcijas iznākot, neko neprot. Es arī uzaugu bērnamā, bet mēs visu mācējām, jo mums bija gan jāveic mājas darbi, gan jāstrādā dārzā un virtuvē, gan jāmaksā parūpēties par sevi. Par to, ka mums lika strādāt, es nesūdzos. Bija gan tā, ka lika pārāk daudz, nekā vajadzēja, bet jāstrādā jau no mazotnes.

Arī tagad bērniem vajadzētu mācīt tās pašas lietas, kādas mēs mācām saviem bērniem mājās: strādāt, parūpēties par sevi. Mēs nevaram atļauties algot sociālos darbiniekus, kurus katram bērnam, kurš iznācis no bērnamā, pieliek klāt tikai tāpēc, ka viņš nav spējīgs pats neko izdarīt. Paši esam vainīgi, ka izaudzinām šādus bērnus, kuri neko nemāk.

Esmu pret bērnamu aizvēršanu arī tāpēc, ka uzskatu: ne visas audzūģimenes būs godīgas un strādās no sirds. Zinu, ka agrāk citi paņēma bērnus uz savām saimniecībām, lai būtu, kas strādā.

Atzīstu, ka arī bērnamos šobrīd ir problēmas, bet tur jābūt lielākai kontrolei. Pieņemot darbiniekus, jāveic rūpīgāka atlase un nepārtraukti viss jākontrolē. Šajās institūcijās var strādāt tikai tie cilvēki, kas to dara ar sirdi un dvēseli – ja ne, lai labāk nestrādā. Vēl uzskatu, ka vecākiem, kuri pametuši savus bērnus, būtu jāmaksā valstij alimenti, tad varbūt, pirms šādi rīkoties, viņi padomātu divreiz,” saka Aija.

Antra Grinberga

LASĪTĀJS NEAPMIERINĀTS

Ūdens tek pagrabā

Kurmāles pagasta iedzīvotāji, kuri dzīvo Oļu mājās (Dzirnavu ielas grantētajā galā), nav apmierināti ar nesen sāktu brauktuves remontu.

Iemītnieks Vitālijs Poikāns stāsta: „Ceļš ir slīps, tāpēc ūdens tek nevis uz grāvja pusi ielas otrajā pusē, bet mūsu sētā. Ceļubūves vadītājs teica, ka slīpums būs uz

grāvja pusi, bet tā nav. Tagad arī pagrabā ir liels mitrums, jo viss sūcas iekšā. Pirms remonta slīpums bija uz otru pusi un ūdens tecēja tur, kur tagad izrakts grāvis. Man bija atbraukusi meita, bet ceļš uzbērts tā, ka sētā nevar iebraukt.” Mājas saimnieki sašutuši arī par egļu saknēm, kuras izrautas, brauktuvi paplašinot: „Egles visdrīzāk nokaltīs vai nogāzīsies.”

Domes projektu speciālists Lauris Hercenbergs atbild: „Pēc sūdzības no Oļu mājās ar iedzīvotājiem bijusi tikšanās un ir izskaidrots, ka būvdarbi šajā posmā vēl nav pabeigti. Pabeidzot atlikušos, situācija pie mājām tiks uzlabota un īpašumam varēs normāli piekļūt.”

Lāsma Reimane

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Nosauciet savas tuvākās apkārtnes vai Latvijas patriotu! Kāpēc tieši šis cilvēks?

Velta, pensionāre no Nīkrāces pagasta Lēnām: – Mēs paši esam patrioti. Lēnās ir siena par godu Oskaram Kalpakam un Jāņa Blūma tēvam, kurš ir Lāčplēša ordeņa kavalieris. Ja turp aizejam, esam patrioti. Dzīvojam laukos – esam patrioti: Lēnās nav ne veikala, ne kā, bet dzīvojam. Izaudzējam savu kartupeli, pagrabī pilni. Ar kaimiņiem Ilgu viena otru uzturam pie dzīvības un laba garastāvokļa.

Ilmars, nodarbojas ar biškopību: – Skrundā dzīvoju maz, pēc tēva nāves uz viņa mājām pārcēlos no Pierīgas, Saulkalnes, tādēļ vietējos vēl nepazīstu. Svētkus svin visi, arī mūsu ģimene. Par patriotu varētu saukt Valsts prezidentu Raimonu Vējoni. Viņš ir no tās pašas puses, no kuras mana sieva Rīta. Viņa ir laba sieva un īsta patriote.

Ģirts, grāmatvedis no Grobiņas: – No sava gadagājuma cilvēkiem nevienam īstu patriotu nezinu. Ja nu kāds no mani vecvecākiem – oma no Vaiņodes un vecaistēvs, kurš dzīvo Apriķos pie manas mammas. Pats esmu patriots par 80%, jo tos 20% noēd politika.

Vienīgais – no Latvijas gan nekur citur dzīvot un strādāt nebraukšu.

Elmārs, pavārs, pašlaik bez darba: – Tikko biju lieliskās grāmatas *Nīkrāce cauri gadsimtiem* atklāšanas svētkos. To uzrakstījusi vietējā skolotāja Dzintra Liekmane. Ieguldīts daudz gadu darbs. Ancānu ģimene, piemēram, ieguldīja naudu, lai grāmata taptu, viņi arī nodrošina darbavietas. Ja būs darbs, Nīkrāce plauks.

Svetlana, skolotāja Nīkrācē: – Lielākie patrioti ir un paliek Skrundas ansambļa *Vecie zēni*. Viņi šo izjūtu izlaiduši dziļi caur sevi. Visā, ko viņi dara, patriotisms ir apliecināts. Visdziļākā cieņa gan Viesturam Melķim kā kolektīva vadītājam, gan visiem pārējiem, kuri nes Skrundas un Latvijas vārdu.

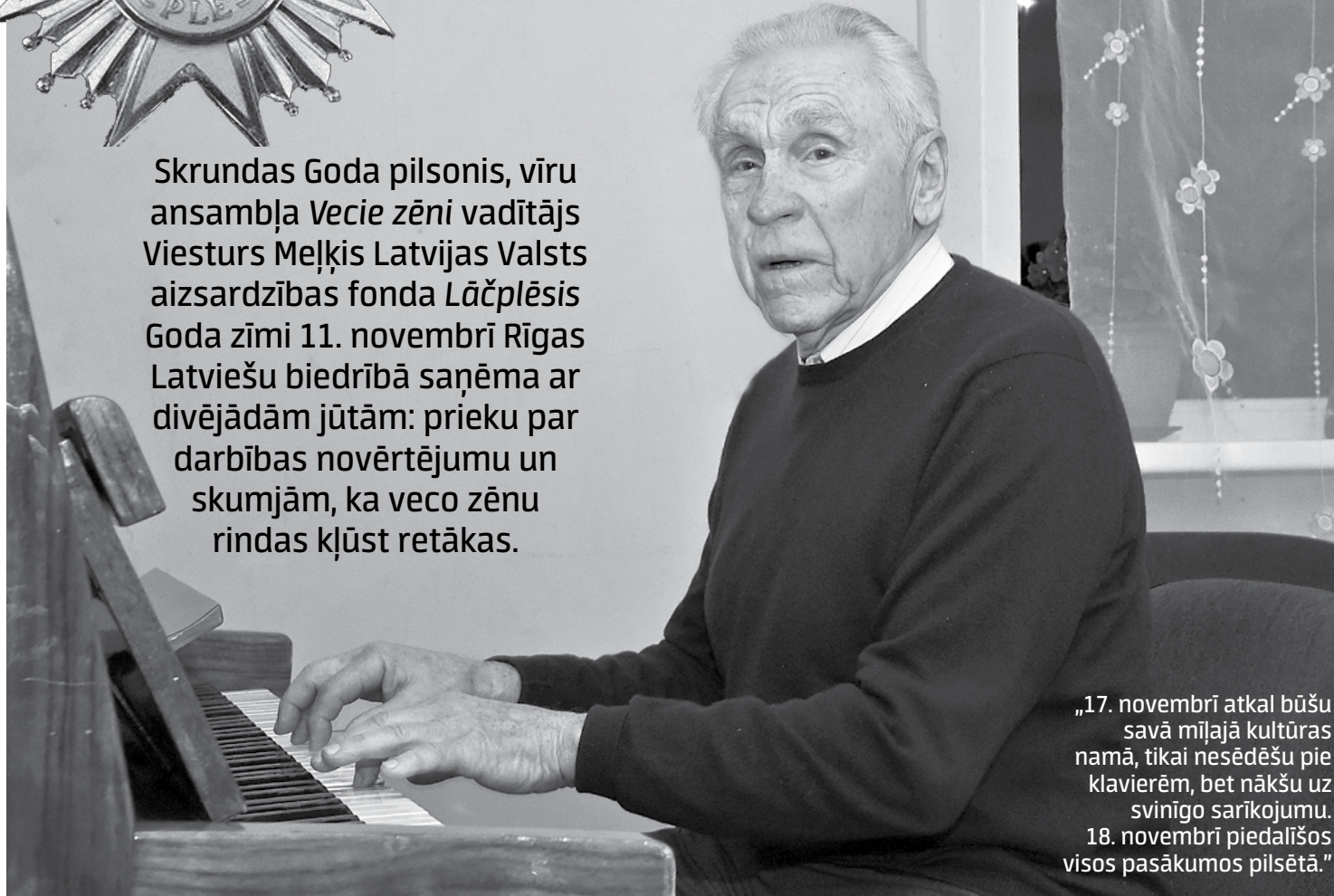
Dainis, zemnieks no Zirņu pagasta: – Pie mums liels patriots ir Oskara Kalpaka muzeja *Airītes* vadītājs: jauns puisis, bet darbojas aktīvi, ierīko ekspozīcijas, ir pasākumi. Daudz jau ir tādu ļaužu, tikai nenāk prātā. Sevi varu saukt par patriotu – piedalos muzeja pasākumos, Lāčplēša dienas svinībās. Sieva Iveta arī tāda ir, viņa skolā mācīja vēsturi.

Inguna Spuleniece
Aivara Vētrāja foto

AR DZIESMU PAR SAVU VALSTI

Skrundas Goda pilsonis, vīru ansambļa *Vecie zēni* vadītājs Viesturs Meļķis Latvijas Valsts aizsardzības fonda *Lāčplēšis* Goda zīmi 11. novembrī Rīgas Latviešu biedrībā saņēma ar divējādām jūtām: prieku par darbības novērtējumu un skumjām, ka veco zēnu rindas kļūst retākas.

„17. novembrī atkal būšu savā mīļajā kultūras namā, tikai nesēdēšu pie klavierēm, bet nākšu uz svinīgo sarīkojumu. 18. novembrī piedalīšos visos pasākumos pilsētā.”

Kurzemnieks V.Meļķis satika pirms apbalvošanas, kad viņš gāja uz Skrundas kultūras namu, kur katru ceturtdienu *Vecajiem zēniem* notiek mēģinājums. „Šogad divus dziedātājus esam aizvadījuši mūžībā. Jūlijā aizgāja mūsu bass Edvīns Grundbergs, bet nupat – Voldemārs Balodis, leģionārs, ansamblī dziedājis no pirmās dienas, nodzīvojis 96 gadus.” V.Meļķis atminas: kad 1990. gadā Jānis Blūms ansambli izveidojis, bijuši 12 dziedātāji, visi leģionāri, tagad atlikuši astoņi. Pats tajā ienācis gadus piecus vēlāk, kad darbību lēnām beidzis vīru koris *Skrunda*. „Koristu pulks krietni saruka, nolēmām vīru kora būšanu atlikt uz vēlāku. Tas laiks nav pienācis vēl šodien,” viņš nosmaida.

Todien V.Meļķis īsti nezina, ko Rīgā

saņems, tomēr jutās tā, ka izrādīts liels gods: „Lāčplēša ordenis ir kara ordenis. Domāju, ka šī Goda zīme vairāk attiecināma uz visu ansambli. *Vecie zēni* gadiem piedalījušies armijas pasākumos, atsevišķos svētkos. Daudz esam dziedājuši Kara muzejā, Mordangā nacionālo partizānu saietos – zaļā pļavā, ezera malā. Daudz uzstājamies Oskara Kalpaka bataljona piemiņas vietās Lēnās un *Airītēs*, nemaz nerunājot par Lesteni. 25. novembrī *Vecie zēni* uz skatuves kāps Pastendē ikgadējā ansambļu salidojumā. Ja mūs aicina, nekad neatsakām.”

Par sevi V.Meļķis uzsver, ka ir laimīgs: „Dzimu pirmajā Latvijas brīvvalstī, pārdzīvoju karu, tad 50 gadus nodzīvoju zem sveša karoga, tagad atkal esmu brīvā Latvijā.

Fonda *Lāčplēšis* Goda zīme – atzinība iedzīvotājiem, kuri ar savu darbu sekmējuši valsts aizsardzības spējas un izaugsmi. Viesturu Meļķi tai izvirzījis novadnieks, kordinirģents un komponists Edgars Račevskis.

Daudziem tas nebija lemts. Par tagadējiem laikiem cilvēki sūdzas. Es tā negribu. Padomju gadi nodarīja lielu skādi – aizmirsies darba tikums. Ar burvju nūjiņu no augšas neko pārvērst nevarēs. Jāpaiet laikam – jānomainās paaudzei, un Latvijā dzīve ies uz augšu. Esmu cerību pārpilns, ka viss nokārtosies, jo jaunā paaudze ir gudra. Tā var svešās zemēs apgūt izglītību un pamācīties strādāt. Mums jārada tādi apstākļi, lai jaunie grib Latvijā atgriezties.”

Inguna Spuleniece, Aivara Vētrāja foto

Patriotisms ir katrs labs darbs

Lāčplēša diena Kuldīgas novada skolās pagājušonedēļ sagaidīta ar dažādiem patriotiskiem pasākumiem: sporta sacensībām, konkursiem, vēstures stundām un citiem.

Vilgāles pamatskolā jaunāko klašu skolēniem rīkota stafete, bet vecāko klašu zēni piedalījušies spēka divcīņā. Sporta skolotājs Juris Špiguns saka: „Tādus spēka pārbaudījumus skolas svaru zālē Lāčplēša dienā rīkojam ik gadu: pievilksanos pie stieņa un svaru stieņa spiešanu guļus. Katrs tiek nosvērts, no zēna svara atņemam 20 kg, un tādu smagumu uzliekam uz stieņa.”

Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas Padures filiālē mazpulcēni Aleksis Vētrājs, Kristis Baltiņš, Katrīna Kaltņiece, Ksenija Balčiņa, Rebeka Pargaļauska, Valters Skrubis un Laura Vanaga no Annas draudzes saņēmuši pateicību par darbu.

Kuldīgas 2. vidusskolā sporta sacensībās *Lāčplēšis 2017* katru klasi pārstāvēja trīs zēni, kuri mērojās spēkiem un veiklībā, tās vadīja spēkavīrs Māris Rozentāls un sporta skolotājs Arvis Sprude.

Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas Padures filiālē todien par labu darbu dāvanas saņēma vairāk nekā 30 mazpulcēni. Skolotāja Vīgra Leismane stāsta: „Pagājušajā gadā mazpulcēni skolas dārzā izaudzēja dažādus dārzeņus. Bērni pa vasaru tos ravēja, bet izaudzēto un arī vēl citus produktus no mājām uz Ziemassvētkiem ziedoja Kuldīgā Annas draudzes virtuvei. Šogad kā pateicību par darbu draudzes cilvēki katram

Solfedžo mācās teicami

Kuldīgas mūzikas skolas audzēknes ar labiem panākumiem atgriezušās no solfedžo konkursa *Do, re, mi* Talsu mūzikas skolā.

Talsu, Ventspils un Kuldīgas audzēkņi četrās grupās sacenkušies nošu lasīšanā no lapas un ritma vingrinājumu lasīšanā. Pirmajā grupā 1. vietu ieguvusi Gabriēla Pētersone (5. vijoles klase, solfedžo skolotāja Vaira Leite), 2. – Linda Lasmane (5. kora klase, Maruta Grigale). Otrajā grupā 3. vieta Megijai Vaselānei (6. klavierklase, V.Leite), pateicība Ailijai Garozai (6. klavierklase, M.Grigale). Ceturtajā grupā 3. vieta Enijai Grētai Filippovai (8. vijoles klase, V.Leite), pateicība Agnesei Zeltiņai (8. vijoles klase, V.Leite).

Inguna Spuleniece

MEDIĶI INFORMĒ

Pats sit, pats cieš

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe Dārta Girgensonē.

No 3. līdz 9. novembrim Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā bijuši 55 izsaukumi. Uz Kuldīgas slimnīcu aizvesti 22, tostarp pieci bērni, uz citām pārvesti trīs pieaugušie un divi bērni. Ātrā palīdzība uz Kuldīgu vedusi vienu dzemdētāju. Četri pacienti bijuši alkohola reibumā. Skrundas novadā krimināltraumas guvuši divi dzēruši vīrieši, kuri atteikušies doties mediķiem līdzi.

16 gadus vecā meitene, spēlējot basketbolu, pagriezusī kāju. Slimnīcā nogādāta ar ceļa locītavas traumu. 14 gadus vecs puisis skolā ar dūri iesitis pa durvju stenderi. Rezultāts – apakšdelma lūzums un slimnīcā. 79 gadus veca kundze dzīvoklī neveiklī pagriezusies, lauzusi ciskas kaulu un arī nonākusi stacionārā.

Uzklausīja

Inguna Spuleniece

mazpulcēnam atsūtījuši adītu zeķu pāri.”

Kuldīgas Centra vidusskolā 12. klases audzēkņi vadīja vēstures stundas jaunākajām klasēm. Vārmes skolēni piedalījās Lāčplēša gājienā uz Aizupītēm. Pelču speciālajā internātpamatskolā attīstības centrā uz svinīgo līniju ciemos atbraukuši 45. nodrošinājuma bataljona zemessargi. „Viesi pastāstīja par Lāčplēša dienas vēsturisko nozīmi, Zemessardzes ikdienu un svarīgākajiem uzdevumiem,” saka direktores vietniece Inese Andersone.

**Jolanta Hercenberga
Aivara Vētrāja foto**

Meklē labākos septiņās nominācijās

Konkurss *Kuldīgas novada uzņēmēju un amatnieku Gada balva* notiek jau desmito gadu. Ņemot vērā anketas, septiņās nominācijās katrā izvirzīti pieci kandidāti. Šīgada nominācijas ir *Gada tirgotājs, Gada pakalpojums, Gada amatnieks, Gada lauksaimnieks, Gada ražotājs, Gada jaunais uzņēmējs, Ilgtspējīgākais uzņēmums*.

Kabiles *Nogaļu* saimnieks Ainārs Guštilo rāda pirms pieciem gadiem celto angāru, kurā pašlaik stāv tehnika, graudi un minerālmēsli.

Autoplača *RZ autoparks* īpašnieks Roberts Zanders saka – pašlaik *Kuldīgas* novadā konkurentu viņam nav.

SIA Kuldīgas maizes ceptuve īpašnieks Dāvids Šternbergs uzsver: nemitīgi jāizdomā kas jauns, jo konkurence ir liela.

Gada lauksaimnieks

Būs kūts ar robotiem

Kabiles zemnieku saimniecībā *Nogales* īpašniekam Aināram Guštilo ir lieli plāni – nākamgad ar Eiropas atbalstu tiks celta mūsdienīga kūts, kurā govīs slauks divi roboti.

„Ja jau Eiropas naudu dod, tad jāizmanto. Kūts būs ļoti moderna, ar diviem robotiem. Iegādāšos

arī 120 teles. Ja var attīstīties, tad viss ir labi,” saka zemnieks. „90. gados šeit atnācām no Matkules pagasta. Tēvs nopirka māju ar zemi, bet ar laiku esam paplašinājušies. Tagad apsaimniekojam ap 700 hektāru, mums ir 120 govīs. Zemi neviens nevar ne atņemt, ne sagrozīt – kas mans, tas mans.

Rudens mums nebija tik grūts kā Latgalē, bet tāpat jutām. Tehnika šoruden gan grimusi, gan ārā vilkta. Arī sēšana bija grūta – neiesēju visu, ko gribēju. Mazgājam tehniku, skatāmies, kas pa ziemu būs jāremontē.” Te strādā seši darbinieki. *Nogaļu* pienu iepērk *Ķiršu piens*, bet graudus – *Elagro Trade* un *Baltic Feed*.

Gada tirgotājs

Par pirmo mēnesi uzņemas atbildību

„Mūsu prioritāte ir godīgums un automašīnu kvalitāte,” saka *Kuldīgas SIA RZ autoparks* valdes priekšsēdis Roberts Zanders.

Uzņēmums atrodas Rīteņu ielā. 2015. gadā tas darbu sāka ar piekabju nomu, pērn sāka auto tirdzniecību. „Pirmajā gadā pārsvārā bija komisijas auto, tad redzējām, ka var attīstīties. Augustā pārdevām 30 mašīnas. Klienti ir no Liepājas, Ventspils, Talsiem. Jūtu, ka palīdzu arī tūrismam, jo tie, kuri brauc skatīties mašīnas, jautā, ko *Kuldīgā* apskatīt, kur

paēst.”

Automašīnas tiek vestas no Vācijas un ņemtas komisijā. R.Zanders stāsta, kā auto no Vācijas tiek saņemti: „Kad klients tur salonā pērk jaunu mašīnu, veco dod kā iemaksu. To pēc tam saņem mūsu partneris un dod ziņu mums. Kad mašīna šeit pārdota, pirmo mēnesi uzņemamies atbildību, ja parādās kāds defekts.” Latvijā autotirgus esot šausmīgs: mašīnām tiek koriģēts nobraukums, tiek mānīti cilvēki. „Tāpēc vēlamies, lai klientam ir drošība. Labāk automašīnā ieguldu pirms

pārdošanas, nevis saņemtu klienta sūdzības. Nemitīgi gūstu jaunu pieredzi. Pirms sāku strādāt, par mašīnām bija ļoti maz zināšanu. Dažreiz cilvēks vēlas to pārdot par augstāku cenu, nekā es ieteiktu, tad arī saku, ka ātri pārdot var neizdoties. Kad mašīna autoparkā stāv jau trīs nedēļas, zvanu, ka cena jāpazemina. Es labprāt ņemu mašīnas, kas vecākas par 2000. gadu, jo bieži vien cilvēki meklē tieši tādas. *Kuldīgas* novadā esam vienīgais autoplačis, tāpēc no konkurences nebaidos un vēlos darbību plašināt.”

Mazajiem nav viegli

***SIA Pārša* nozare ir mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos, kur galvenokārt tiek pārdota pārtika, dzērieni un tabaka, stāsta īpašnieks Gatis Rozenfelds.**

Uzņēmumā strādā ap 120 darbinieku un ir astoņi veikali: viens *Kuldīgā*, pārējie pagastos. Tajos iepirkties esot lētāk, jo *Pārša*

iepērk akcijas preces. „Tos produktus, kurus cilvēki pērk vairāk, mēs iepērkam vairumā, un tā rodas zemākas cenas. Ņemam no vairākām bāzēm, no veikalu tīkla *Lats, Aibe* un citiem,” stāsta G.Rozenfelds. „Pašiem ir smagās mašīnas, ar kurām preces vedam no mūsu bāzes uz veikaliem.” Tuvākajā laikā neviens jauns

gan vairs netikšot atvērts. „Biju seminārā, kurā teica, ka mazie veikaliņi nav izdevīgi – valdība redz tikai lielos tirgotājus. Pašlaik nesaprašana ir arī par kases aparātiem, kas jāmaina. Nemitīgi atveras lielveikali, un tas ir viens no iemesliem, kāpēc tirgotāji spiesti aiztaisīt mazos.”

Pāršai pieder astoņi mazi pārtikas veikaliņi – viens *Kuldīgā*, pārējie pagastos, saka īpašnieks Gatis Rozenfelds.

Gada ražotājs

Ceptuvē – smagi un riskanti

„Ceptuve nav viegls uzņēmums – tas ir smags un riskants,” tā par *Kuldīgas maizes ceptuvi un tās darbiniekiem komisijai sacīja īpašnieks Dāvids Šternbergs.*

Te strādā kuldīdznieki, arī izejvielas tiek pirktas tikai no vietējiem. „Es šeit sāku strādāt 2007. gadā. Konkurence ir ļoti liela, izturēt to nav viegli. Darbiniekus grūti noturēt, bet ir

tādi, kas savu darbu un maizīti mīl. Mūsu ceptuvē strādā 140 tēvzemes patrioti. Nemitīgi jārunā ar veikaliem, jāriskē, jo katrs to kumosīņu grib lielāku. Mums ir dažādi rupjmaizes, baltmaizes, saldskābās maizes veidi, konditorejas izstrādājumi. Nemitīgi domājam par jauniem produktiem un sezonas piedāvājumiem, piemēram, drīz parādīsies

Decembra saldskābmaize. Kā saka – izdzīvos tie, kas pārvērtīsies. Varu teikt, ka mūsu maize ir tik laba, ka bez mums nevar iztikt. Ja būtu slikti, mūsu šeit nebūtu.” *Kuldīgā* silto maizi var nopirkt arī ceptuves veikalā *Kukulītis*.

Lāsmas Reimanes
teksts un foto

Top labsirdīgais stāsts

Ventas ciema *Bukaišos* piektdienas pēcpusdienās pulcējas Rumbas pagasta teātris, lai iestudētu jaunu Ziemassvētku stāstu, šoreiz par piparkūku vīriņu.

Pašlaik visi kopā mācās lomas, un vienā tādā reizē ielūkojās arī *Kurzemnieks*.

JAUTRAIS SEPTIŅNIĒKS

Sākumā mēģinājumam atvēlētās 40 minūtes, bet, tuvojoties izrādei, – stunda un vairāk, jo jānoslīpē arī kustības. Šoruden pieciem pagasta aktieriem Leonam Kļaviņam, Ilgai Mēness, Endijam Čerņiševam, Ravellai Cīrulei un Nellijai Gunnei piepulcējušies divi jauni dalībnieki: Raiena Cīrule un Klāvs Sustrups. Par Klāvu teātra vadītāja Baiba Rozevska saka: „Biju pārsteigta, cik puisim labi nostādīta balss. Viņš runā droši, un tieši tāpēc uzticēju galveno – piparkūku vīriņu – lomu.” B. Rozevska, kura amatierētri vada ceturto gadu, turpina: „Šogad izvēlējos stāstu par piparkūku vīriņu, kurš ļoti vēlas atrast visskaistāko Ziemassvētku dāvanu un kādu iepriecināt. Pašam neapzinoties, tas viņam izdodas, palīdzot pelei, zaķim, sniegavīram un vāverītem.”

AR LAIMĪGĀM BEIGĀM

Svētku laikā ludziņa tiek rādīta vairākkārt: vispirms Ziemassvētku koncertā pagasta iedzīvotājiem, tad mazajiem bērniem,

Rumbas pagasta amatierētris gatavo jaunu iestudējumu: Klāvs Sustrups, Leons Kļaviņš, Endijs Čerņiševs, Ilga Mēness, Nellija Gunne un vadītāja Baiba Rozevska. Vēl kolektīvā ir Ravella un Raiena Cīrules.

kuri saņem saldumu paciņas. Vēl kolektīvs vairākus gadus ar izrādi dodas uz Rendu, kur piedalās akcijā *Enģeļi pār Latviju*. „Tie ir trīs galvenie pasākumi, taču šogad plānā ir vēl pāris vietu, kurp aizbraukt. Bet, vai iecerētais izdosis, redzēsim,” saka B. Rozevska.

Gada laikā teātris sagatavo divas izrādes: vienu Ziemassvētkiem, otru tiek izvēlēta dažāda tematika. Pērn pirmais stāsts bijis par kazlēniem un vilku, otrs – par bruņurupucieni un zaķi. „Mūsu skatītājiem izrādes vienmēr patikušas, jo tās ir sirsnīgas un mīļas. Vēl jau arī tas, ka spēlē pašu cilvēki,” teic vadītāja. „Stās-

tus cenšos veidot labestīgus. Pērn sižetu par kazlēniem un vilku pārveidoju līdz nepazīšanai – tajā visapkārt virmoja mīlestība, un stāsts bija ar laimīgām beigām.”

BEZ KUSTĪBĀM NEVAR

Četros gados dalībnieki mainījušies, taču no pirmās dienas te darbojas Ilga Mēness: „Teātris ir visa mana dzīve! Uz skatuves uzkāpu 14 gadu vecumā, tagad man ir 84. Teātrī ir vairāk jauniešu, un mēs ļoti labi saprotamies, un man ar viņiem saspēlēties nav nekādu grūtību. Laikam jau tāpēc, ka gūts liels skatuves rādījums.”

Kundze slavē teātra vadītāju

Baibu, jo viņa vienmēr izvēloties labus sižetus un, ja nav, uzraksta piemērotu lomu katram aktierim. Ilga atzīstas, ka pirmoreiz mūžā viņai uzticēta zaķa loma.

„Šis man nav vienīgais teātra pulciņš – vēl darbojos pensionāru apvienības *Rumbiņa* teātrī, kuru vada Skaidrīte Sēniņa. Tāpēc brīvais laiks man aizpildīts, un manos gados jo vairāk cilvēks kustas, jo labāk. Visu mūžu esmu gribējusi darboties, man nepietika ar darbu un mājām vien: dziedāju korī, dejuju tautiskajās dejās, spēlēju teātri – piedalījos visur. Šodien jau arī vēl to daru,” nosmaida I. Mēness.

GRIB KLŪT PAR AKTIERI

Viens no jaunākajiem aktieriem ir 12 gadus vecais Leons Kļaviņš, kurš mācās Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas 6. klasē. No mācību priekšmetiem viņam patīkot mūzika un sports, jo tajos labas atzīmes. „Spēlēt teātri ir ļoti interesanti – var izkustēties, izpriecāties. Šogad man tikusi loma – pele Fricis, izklausās, ka ir foršs, bet nešpetns tēls. Tēlošana man patīk, esmu nodomājis klūt par dziedājo aktieri – uzstāšos teātros un spēlēšu mūziku.” Leons neslēpj, ka iemācīties tekstu no galvas nav viegli: „Atzīšos – neesmu ātrākais lasītājs klasē, iespējams, pat lēnākais. Tekstu izlasot, piemēram, sešas reizes, es atceros. Šis kolektīvs, kurā esmu trīs gadus, man ļoti patīk, mums kopā ir jautri. Taču jau sesto gadu darbojos Kuldīgas jauniešu teātrī *Focus*. Lomu man bijis daudz, bet visspilgtāk atmiņā palikusi pati pirmā reize uz skatuves – *Laika zagļos* biju bērns, kurš gribēja salabot pulksteni.”

Leons mācās arī mūzikas skolā, spēlē klavieres un klarneti, mazliet ģitāru, bet viņš grib apgūt arī bungas. Jautāts, vai arī klasesbiedriem laiks ārpus skolas ir tik aizpildīts, Leons, brīdi padomājis, saka: „Laikam jau ne, divas klasesbiedres mācās mūzikas skolā, bet neviens cits zēns neko īpašu nedara, izņemot labāko draugu Mārtiņu, kurš apmeklē lidmodeļu pulciņu.”

Lai pagalmā ērtāk un skaistāk

Ventas ciemā nesen pabeigts labiekārtot pagalmu Abavas ielā 5. Iemītnieki bija iesnieguši projektu Kuldīgas novada domes pagalmu labiekārtošanas konkursā, kurā var saņemt pusi no summas.

„Mēs saņēmām ap 7000 eiro,” stāsta viena no iesniedzējām Monta Bērica, kura Ventas ciemā dzīvo astoņus gadus. Labiekārtošanā padarīts daudz: teritorija apzaļumota, saliktas gaismīņas, pie durvju ieejas ieklāts bruģis, ierīkoti soliņi un atkritumu urnas.

„Pirms tam te viss bija nolietojies, ziemā bieži varēja pakrist, jo pie durvīm ļoti slidēja kājas,” rādot apkārtni saka M. Bērica. „Par to, ka kaut kas jādara, viennozīmīgi ar kaimiņiem. Tā kā visi strādājam, pienākumus sadalījām. Braucām pakaļ apstādījumiem, kopā tos arī stādījām. Beigās palīgā nāca arī būvfirma *Korps*.”

Monta uzskata, ka 12 dzīvokļu mājā kaimiņi ir draudzīgi. Viens uz otru negaidot – ja kas darāms, saslauka, sagrābj. „Man šķiet, ka te ir vislabākais pagasts. Bērniem

„Nebija viegli, bet rezultāts ir labs,” saka Monta Bērica, viena no Rumbas iedzīvotājiem, kura novada domē bija iesniegusi projektu pagalmu konkursā.

šeit labi, blakus atrodas centrs *Bukaiši*, kur var spēlēties, mācīties, vecākiem nav jāuztraucas, ka ar viņiem kaut kas varētu atgadīties,” stāsta Monta, kura uz darbu savā skaistumkopšanas salonā ik dienu dodas uz Kuldīgu.

Vaicāta, vai šis ir pirmais viņas projekts, Monta saka: „No

Ventas ciemā Abavas ielas 5. nama pagalmā ierīkots bruģēts celiņš, atkritumu urnas, soliņi, iestādīti košumaugi.

lielajiem darbiem – jā, bet pats pirmais tika uzrakstīts par jaunām ārdurvīm, tas arī tika īstenots. Domājot par priekšdienām, ir varianti. Vajadzētu, piemēram, malkas šķūnišus, jo esam vienīgā mājā, kurā katram dzīvoklim ir sava krāsniņa, tāpēc malka tiek turēta pagrabā. Vēl pēc remonta

prasās mājas fasāde, bet tas būtu ļoti liels projekts.”

Šogad pašvaldības pagalmu konkursā pieteikti četri projekti, un komisija visus arī esot atbalstījusi, kopā piešķirot gandrīz 19 000 eiro. Trīs bijuši no Kuldīgas, viens no Rumbas pagasta.

Nakts atrakcijas

Pirmo reizi brīva laika centrā *Bukaiši* noticis nakts pasākums bērniem un jauniešiem.

„Sarīkoju to pēc bērnu lūguma – viņi jau man sen prasīja, ka vēlas te palikt arī pa nakti,” saka centra darbiniece Oļesja Anosova. Ap desmit interesentu no desmit līdz 18 gadiem spēlējuši galda spēles, sarīkojuši viktorīnu un atbildējuši uz āķīgiem jautājumiem. Centra virtuvē gatavojuši ēst, un pēc jaunās paaudzes izvēles tapis rasols. „Pirms tam līdzīgi dienas pasākumi bija vasarā, kad laukā rīkojām pikniku: grilējām desinās, spēlējām spēles. Bērniem te patīk. Ziemā ir tikai vietējie, bet vasarā šurp nāca arī no pilsētas,” teic O. Anosova.

Brīva laika centrā var izmantot bibliotēkas pakalpojumus, datorus, rotaļu istabu, spēlēt galda tenisu un novusu, ir zāle pasākumiem un vingrošanai. Darbdienās tas atvērts no 13.00 līdz 20.00, sestdienās no 13.00 līdz 18.00.

Inta Jansone
Aivara Vētrāja foto

Lappuse tapusi sadarbībā ar Kuldīgas novada pašvaldību.

Atkritumu šķirošana: zaļi dzīvot nav lēti

Ap 60% iedzīvotāju sašķirotu atkritumu tomēr nonāk pie parastajiem, jo pārstrādātāji tos nepieņem.

Dalīt atkritumu vākšana apsaimniekotājiem nebūt nenosot peļņu. Kuldīgas novadā šāda iespēja iedzīvotājiem tiek dota drīzāk audzinošos nolūkos un rūpēs par tīru vidi, saka *Kuldīgas komunālo pakalpojumu (KKP) vadītājs Pēteris Gobzemis*. Turklāt Eiropas Savienība prasa, lai 2024. gadā 90% atkritumu būtu šķiroti, bet poligonos drīkstēs noguldīt tikai 10%. Pašlaik ir otrādi...

Šajā nozarē ar labo vēlmi vien nepietiek – jāsaprot arī tas, ko un kurā tvertnē izmest. P.Gobzemis pārliecināts, ka vairāk nekā desmit gadus, kopš Kuldīgas novadā atkritumi tiek šķiroti, cilvēku izpratne kļūst aizvien labāka, tomēr tas notiek lēni.

JĀMAINA DOMĀŠANA

SPECIĀLISTU VIEDOKLIS

Tādu atkritumu, kurus var pārstrādāt, nav daudz, un sortiments, ko pieņem pārstrādes uzņēmumi, regulāri mainās, skaidro KKP darbinieki.

Pēteris Gobzemis,
KKP vadītājs

KO PIENĒM PĀRSTRĀDĀTĀJI

Tehniskās bāzes un atkritumu apsaimniekošanas daļas vadītājs Kaspars Poriķis un uzņēmuma vadītājs P.Gobzemis skaidro, ka, piemēram, tetrapakas (piena, sulu, krējuma) ir pārstrādājamas, taču viena tonna maksā tikai piecus eiro, jo Eiropā tās pārstrādā tikai viena rūpnīca un tā var diktēt savus noteikumus. Pakas cilvēki parasti neizmazgā, KKP šķirošanas laukumā tās stāv ilgi (kamēr sakrājas tonna), saturs pūst un pievilina žurkas. „Mainās tas, ko rūpnīcas pieņem. Ir iepakojums ar diviem slāņiem: viens kūst ātrāk, otrs lēnāk. Ja karsē, kamēr izkūst abi, pirmais jau saķepis. Tiek domāts, kā to atrisināt,” skaidro P.Gobzemis. „Augustā Ķīna un Indija savu atkritumu pārstrādes tirgu aizvēra – tur viss jau piesārņots, sapratuši, ka to vairs nevajag. Līdz šim visu, ko neapaņēma mūsu rūpnīcas, savāca Ķīna. Tagad Eiropai pašai jādomā, kā tikt galā, – būvēt jaunas rūpnīcas, mēģināt saprast, kuri atkritumi jāpārstrādā pirmie,” tā K.Poriķis. Visienesīgāk ir pārdot plastmasas pudeles un lauksaimniecības plēvi, bet arī tai cena no 250 eiro par tonnu nokritusi līdz 160. Papīru var nodot par 70 eiro/t, kartonu – par 120 eiro/t. Par blīvi piepildītu 8 t stikla pudeļu un burku konteineru pārstrādātāji maksā 5,60 eiro. „Zaļi dzīvot ir dārgi, bet svarīgi saprast, ka atkritumi jāšķiro nevis tāpēc, ka tas ir ekonomiski izdevīgi, bet tāpēc, ka mums jāmaina domāšana. Cenšamies arī iedzīvotājiem iemācīt domāt citādi,” saka K.Poriķis. „Kad stāsies spēkā Eiropas Savienības prasība nošķirot 90% atkritumu, tad parastie maksās ļoti dārgi. Iespējams, tas cilvēkus piespiedīs šķirot daudz rūpīgāk,” domā P.Gobzemis. Beidzot ir cerība uz depoziņa sistēmu PET pudelēm un skārdenēm. K.Poriķis: „Pašlaik plānots, ka Latvijā veikalnieki uzliks 15 centu par pudeli un pircējs naudu atgūs, ja pudeli nodos atpakaļ veikalā. Domājams, ka tas stāsies spēkā gados divos.”

Kaspars Poriķis,
KKP atkritumu apsaimniekošanas daļas vadītājs

POLIGONI CEĻ CENU

KKP tiek pārņemts, ka pacelta cena par sadzīves atkritumu savākšanu. Tas darīs tāpēc, ka poligons *Pentūli* atkritumu noglabāšanas cenu paaugstinājis par 36%. Domes deputāts Ēriks Pucens uzskata, ka KKP bija jāizvēlas lētāks poligons. „Cenu ceļ visi poligoni, un tas ir tikai laika jautājums,” skaidro K.Poriķis. „Turklāt esam ieskaitīti Ventspils poligona reģionā un citur nemaz nedrīkstam vest. Valstī tas sadalīts, lai nav tā, ka vienā poligonā uzkrājas nesamerīgi daudz. Šķirotos gan varam nodot pēc izvēles.” Atkritumu noglabāšanas cena palielinās arī tādēļ, ka lielāks kļuvis dabas resursu nodoklis. Iepriekš tas bijis 12 eiro/t, tagad – 25.

Bieži tiek runāts, ka poligonos atkritumi vairs netiek šķiroti. K.Poriķis to noliedz: „Tos šķiro speciālās iekārtās. Tiek nodalīts ap 30% smilšu, 10% ir PET pudeles un kartons. Atlikušo aprok poligonā. Ventspilī tiek īstenots projekts, ka vēl 30–40% varēs ļoti augstā temperatūrā sadedzināt. Aptuveni 1000 grādos sadeg kaitīgās vielas, gaisu nepiesārņojot. Tad arī mēs to šķirotajiem atkritumiem to, ko nevar pārstrādāt, varētu atdot dedzināšanai – lai netiek piesārņota mūsu zeme,” uzsver K.Poriķis.

Atkritumu šķirošana katru gadu KKP nes ap 20 000 eiro zaudējumu. Pārstrādes rūpnīcas iepērk aizvien mazāk veidu, un cenas krit. Iedzīvotāji bieži vien šķirojamo atkritumu tvertnes piepilda ar sadzīves dražām. Līdz šim uzņēmums tādu saturu savācis par velti, bet poligonā bija spiests nodot par maksu.

„Tā ir mana pārliecība, ka atkritumi jāšķiro. Darišu to, kamēr vien dzīvošu. Esmu ar mieru par konteineru izvešanu samaksāt,” saka kuldīdzniece Dzidra Poriņa.

TAS IR VIENKĀRŠI

PIEREDZE

Kuldīgā ir daudz cītīgu atkritumu šķirotāju, piemēram, Vinetas Blāķes, Hardija Grabovska, Gunītas Šternbergas, Līgas Sokolovskas, Aināra Valkovska un Dzidras Poriņas ģimene. To dara arī paši KKP darbinieki, pastāstīja dispečere Aivita Silvestrova.

AR AUDUMA MAISIŅU

G.Šternbergas ģimene domā zaļi: „Kādreiz veikalā vienmēr ņēmu iepirkumu maisiņus, ja tos piedāvāja, bet tagad atsakos, jo man somā ir auduma maisiņš. Kā šķirot atkritumus, ir saprotams. Vienīgi kļūdiņās, kad sākumā atšķirotāju arī plastmasas jogurta trauciņus. Izrādās, tos otrreiz vairs nepārstrādā.”

Gunita uzskata, ka bērni par zaļo dzīvesveidu skolā tiek labi izglītoti, tādēļ ģimenē viss notiek pašsaprotami. „Mēs turpināsim to darīt, lai gan par aizvešanu tagad būs jāmaksā. Lūdzu, lai mums atstāj šķirojamo tvertni.

Izvērtējot ikdienas pirkumus, tā, ko var nodalīt, mūsu ģimenei iznāk diezgan daudz. Privātmājā, ja iekārtota komposta kaudze un ir tvertne šķirotajiem, tad nešķirotu atkritumu paliek maz. Ģimenē esam četras. Šķirotu atkritumu konteineru iznāk izvest vismaz reizi mēnesī. Par parasto ir līgums, ka to izved divreiz mēnesī, bet abās reizēs tas reti ir pilns,” atzīst Gunita.

KURZEMNIEKS EKSPERIMENTĀ NOSKAIDROJA:

Pārstrādei var nodot

• visu veidu stikla pudeles un burkas

• papīru, kartonu

• PET pudeles
• kanniņas (eļļas, logu mazgājamā līdzekļa, arī piena u.c.)
• visu veidu metālu
• lauksaimniecības, palešu plēvi
• maisus Bigbag

Visbiežāk pie šķirotajiem atkritumiem nepareizi iemet

• balzama pudeles *
• kūku, cepumu plastmasas trauciņus
• gandrīz visus veikalā iepirkuma maisiņus **
• piena un sulu pakas

SKAIDROJUMS

* Viena māla pudele pārstrādes rūpnīcā var sabojāt visu stikla pudeļu kravu.
** Pārsvārā tie ražoti no materiāla, kas reiz jau pārstrādāts.

EKSPERIMENTS

KĀ BŪTU PAREIZI?

Kad *Kurzemniekā* nolēmām šķirot atkritumus arī savā darbavietā, izcēlās strīds, kas kur liekams. Pat tiem, kuri mājās to dara cītīgi, domas dalījās. Vienojāmies ar KKP, ka mēnesi atkritumus dalīsim, kā mākam, bet pēc tam šķirošanas laukumā speciālisti parādīs, kā ir pareizi. Liels bija pārsteigums, kad KKP darbinieki Daiga Krēta, Gunita Zeltiņa un Armands Maslobojevs (attēlā) no mūsu cītīgi šķirotajiem atkritumiem noņēma nost vismaz trešdaļu nepārstrādājamo.

LASĪTĀJI GRIB ZINĀT VAI PIE ŠĶIROTĀJIEM ATKRITUMIEM DRĪKST LIKT

• kūdras maisus – JĀ
• glancētos žurnālus – JĀ
• foliju – NĒ
• putplastu – NĒ
• veļas pulvera pakas – JĀ

• olu kastes – NĒ
• krējuma, jogurta, margarīna, trauciņus – NĒ*
• jau no pārstrādāta materiāla ražotus atkritumus – NĒ**

SKAIDROJUMS

* Kopš Ķīna un Indija atkritumus vairs neiepērk.
** Piemēram, papīram pārstrādē tiek pievienota līme, kas neļauj to izmantot atkārtoti.

KONTEINERĀ – MĀJAS MĪLULIS

„Pa gadiem šķirot pierasts. Ja atkritumi ir sausi un tīri, tiekam galā ātri, bet kā konteinerā var izmest mājas mīluli, to es nesaņemu,” stāsta KKP darbiniece Gunita Zeltiņa.

„Ir tādi konteineri, kas piemesti ar autiņbiksītēm, kaķu mēsliem, krāsns sodrējiem. Tad esi netīrs.

Pie šķirotajiem bijuši arī dzīvnieki: kaķi, suņi, truši, vistas, pat stirna un kazlēns.”

Darbinieki G.Zeltiņa, Daiga Krēta un Armands Maslobojevs atkritumus šķiro arī pašu mājās. Gunita dzīvo daudzdzīvokļu namā: „Brīžiem ir sāpīgi. Karojam, lai viens otrs kaimiņš to dara

kārtīgi. Nav jau tā, ka nevarētu saprast, bet cilvēki ir vienaldzīgi.” Armandam kaimiņi nākot prasīt, kas kurā tvertnē jāliek: „Kad izskaidroju, tad ņem vērā. Nesen kaimiņš gribēja zināt, kur jāliek putplastas. To pārstrādei nevar nodot.”

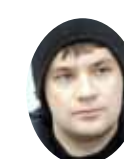
VIEDOKĻI Vai izmantojat iespēju šķirot atkritumus? Kāpēc?

• **Ainārs Ansons,** strādā valsts pārvaldē: – Nē, neizmantoju. Nezinu, kāpēc.

Laikam negribu laiku tērēt. Mums pie mājām ir tikai kopējie konteineri, nav atsevišķo, kuri stikliem paredzēti, plastmasai jābūtu, tad, iespējams, šķirotu. Latvijā, manuprāt, šī prakse nav tik izteikta, vairāk tas raksturīgi ārzemēs.

Ingunna Spulniece
Aivara Vētrāja foto

• **Almants Akeldams,** strādā savā saimniecībā: – Nē, neizmantojam. Neesam par to iedomājušies.

Dzīvojam laukos saimniecībā. Varbūt tas liekas pārāk dārgi, nezinu, grūti pateikt. Vispār nākotnē gribētos to darīt, ja sanāktu laiks un nauda. Taču kā jau lauku saimniecībā mums ir sava komposta kaudze, līdz ar to sanāk, ka bioloģiskos atkritumus tomēr šķirojam.

• **Aija Zube,** skolniece: – Jā, šķirojam tāpēc, ka tas

ir videi saudzīgāk. Šķirojam kartonu, plastmasu, stiklu. Darām to jau diezgan sen. Iespējams, ka tas ir arī izdevīgāk, bet galvenais iemesls ir vides saudzēšana.

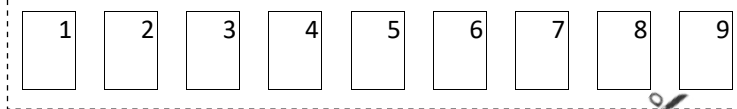
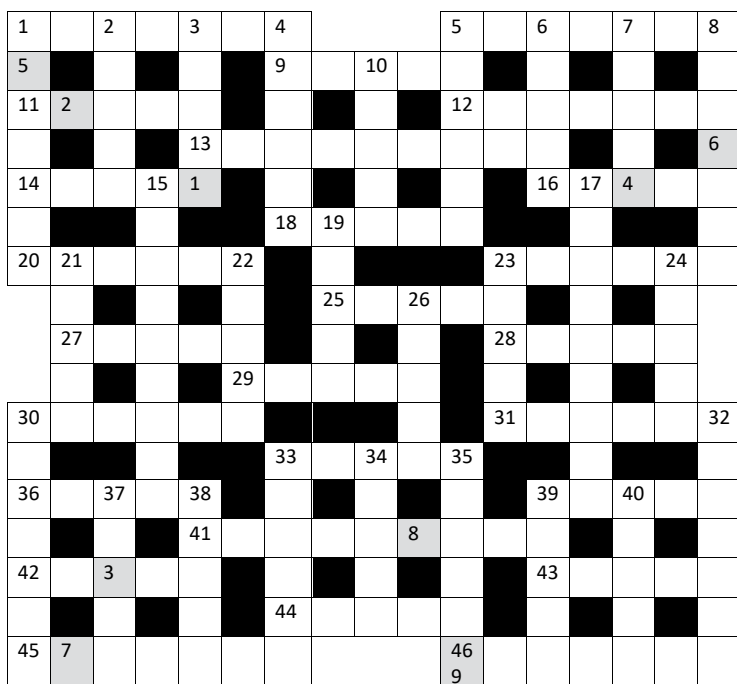
• **Tatjana Darge,** pensionāre: – Jā, mēs šķirojam. Atkritumu izveidēji brauc pakal, savāc visu. Mēs mazgājam, skalojam. Darām to, jo par dabu domājam – apkārt neko nemētam.

Materiāls tapis Latvijas valsts budžeta finansētā mērķprogrammā Reģionālo un vietējo mediju atbalsta programma.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Daina Skribāne.

Risinājumu gaidām līdz 15. novembrim.

Horizontāli: 1. Senākā no trim pasaules reliģijām. 5. Spožākā zvaigzne Dvīņu zvaigznājā. 9. Kopīga darbu veikšana bez maksas. 11. Nelieli karakuģi, ko izmantoja laikā no Senās Romas līdz 20. gs. 12. Turpmākās izredzes, iespējas. 13. Ēdamas sēnes ar dzeltenīgi bālu cepurīti un plēvainu gredzenu ap kātu. 14. Īpašs uzraksts uz dokumentiem un grāmatām. 16. Igaņu režisors, aktieris (1914–1992). 18. Augstākā valsts likumdevējas varas iestāde Polijā un Lietuvā. 20. Karpu dzimtas saldūdens zivs. 23. Neliels atsevišķs nodalījums (somā, koferī). 25. Lapu koks. 27. Stūri. 28. Tilpuma mērvienības. 29. Apģērba gabals ķermeņa augšējai daļai bez apkakles un piedurknēm. 30. Buršana. 31. Mācību iestādes. 33. Zedeņi. 36. Beļģu pūšamo mūzikas instrumentu meistars (1814–1894). 39. Garieni trauki dzīvnieku barošanai. 41. Administratīvi teritoriālā vienība Pārdaugavas hercogistē. 42. Laikraksts. 43. Ratu, ragavu, kravas automašīnu kaste. 44. Pagasta centrs Kuldīgas novadā. 45. Eвангелiski Amerikas nēģeru dziedājumi. 46. Kazaku ciemats.

Vertikāli: 1. Sānu karkass (laivai, kuģim). 2. Tādi, kas sniedz estētisku baudījumu. 3. Caurspīdīga līmlente (sar.). 4. No kokiem attīrītas taisnas, šauras joslas mežā. 5. Lielas antilopes ar gariem, taisniem ragiem. 6. Dzimundzīve. 7. Likvidēt dubultpilsonību, kā arī pārvietot tautību vai etnisku grupu personas no vienas valsts uz citu. 8. Koka sakne virs zemes vai ūdenī. 10. Zemi, smilšaini līdzenumi Biskajas jūras līča krastā Francijā. 15. Angļu polārpētnieks, admirālis (1786–1847). 17. Lielākie okeāna putni. 19. Skujkoki ar gariem čiekuriem. 21. Garš, tievs šķiedru vai pavedienu vijums. 22. Atspoles sastāvdaļa. 23. Tēlnieka darbarīks. 24. Viena no dabas zonām Eirāzijā un Ziemeļamerikā. 26. Pagasta centrs Jelgavas novadā. 30. Populāra džinsu izgatavotājfirma. 32. Saticība. 33. Tādi, kas visu veic ātri un precīzi. 34. R.Blaumaņa memoriālais muzejs. 35. Kāršu spēlē – spēles partnera kāršu ieguvums. 37. Sīkgraudains balts organiskas izcelsmes nogulumiezis. 38. Ierīce aizdedzināšanai (iekšdedzes motoros). 39. Rota sieviešu tērpu saspaušanai. 40. Franču komponists (1632–1687).

Pareizā atbilde: **FLORISTIKA** (ziedu un augu kārtošana teorija un prakse).

Atbildes **Horizontāli:** 5. Summa. 6. Mērot. 10. Moka. 11. Bifelis. 12. Ezis. 13. Vilkt. 17. Stops. 19. Jogurts. 20. Spiest. 21. Idille. 24. Statuja. 26. Bilst. 27. Jaukt. 30. Audi. 32. Gailene. 33. Airi. 34. Skola. 35. Agris. **Vertikāli:** 1. Lupa. 2. Amēba. 3. Vērst. 4. Zole. 7. Soģis. 8. Zemgus. 9. Virpa. 14. Kompass. 15. Korsete. 16. Studija. 18. Tallina. 22. Atkala. 23. Vidus. 25. Ekers. 28. Ugāle. 29. Verga. 31. Inki. 33. Acis.

Pareizi atbildējuši: Vīzma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Jānis Lodziņš, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Katrīna Speciusa, Elmārs Derzāvis, Ausma Kreidere, Arnis Gulbis, Skrundas pasta nodaļas kolektīvs, Egita Saulgrīze. Atmiņējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē.

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Divu latviešu solis pasaulē

Kuldīgas bibliotēkā pieejama Laines Pēses grāmata Ziemeļamerikas kokteilis. Tas ir pirmais darbs sērijā *Ar stopiem apkārt pasaulei*, kas atspoguļo Laines un Artura ceļojumu no Kanādas līdz pat Panamai, lai tālāk piedzīvojumus turpinātu Dienvidamerikā. Grāmata parāda jauniešu atklājumus, ieteikumus, dēkas un pasaulē spozumu.

KONKURSIŅŠ

Tēlotājmākslas spēle

137. kārtā

Šis mākslinieks (1594–1665) bija franču vēlinā baroka gleznotājs. Uzskatāms par vienu no klasicisma pamatlicējiem. Lielāko mūža daļu pavadījis Romā, atgriežoties Francijā tikai uz īsu laiku pēc uzaicinājuma kļūt par karaļa pirmo gleznotāju. Viņš tiecās pēc absolūti saprotamas izteiksmes, formu skulpturālas noteiktības un skaidra modelējuma. Atmetot visu konkrēto un individuālo, viņš centās radīt ideālizētus un vispārinātus tēlus, izstrādāja skaistuma kanonus, kas ļoti tuvojās antīkajiem.

Atbildes gaidām līdz 14. novembra 12.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

136. kārtas atbilde: Mens Rejs, *Melns un balts*, 1926.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Ausma Kreidere (pareizi atbildējuši arī uz iepriekšējo jautājumu), Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Indra Ābelīte, Mārcis Arājs.

SABIEDRĪBA

Bēgļi: instruments politiķu rokās

Runas par bēgļiem sabiedrībā nu jau kādu laiku noplakušas. Taču jauns pētījums secinājis, ka medijos bēgļi atspoguļoti ļoti atsvešināti – 91% gadījumu par tiem runāts kā par grupu, nevis atsevišķiem cilvēkiem, turklāt uzmanības centrā bijuši politiķu uzskati, līdz ar to žurnālisti paši devuši iespēju migrācijas problēmas izmantot kā instrumentus politiķu rokās.

CILVĒKI BEZ SEJAS?

Tie, kuri iepriekš satraucās, ka nu tikai svešzemnieki strauvē pie mums plūdi un baudīs īpašas privilēģijas, redz, ka tie daži, kuri ieradusies, uzturēties šeit nevēlas, jo apstākļi ir smagi. Arī tobrīd, kad mediju telpa gluži vai mutuļoja no ziņām, viedokļiem un argumentu cīņām par migrantu problēmām, tiešas saskares ar šiem cilvēkiem Latvijā bija tikai retajam. Tāpēc radās risks kļūt par viegli manipulējamiem tādu politisko spēku rokās, kuri bēgļu jautājumu izmanto savu politisko mērķu sasniegšanai. Paši bēgļi – grupa bez sejas un konkrētiem liktenstāstiem – visā jezgā bieži vien bijuši gluži vai sekundāri.

APGRŪTINĀJUMS, DRAUDS UN ATBILDĪBA

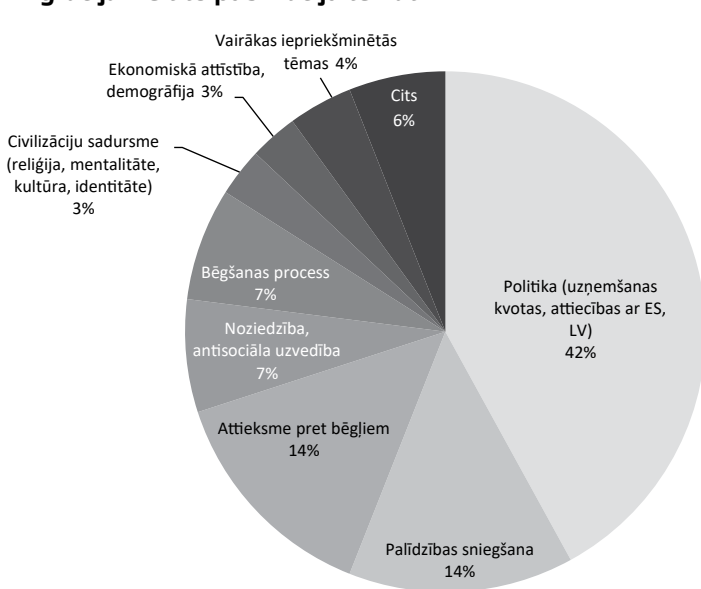
Novembra sākumā Rīgas Straidiņa universitāte nāca klajā ar pētījumu par bēgļu atspoguļojumu. Tajā analizētas 860 publikācijas 12 lielākajos Latvijas medijos no 2015. gada jūlija līdz 2016. gada jūnijam. Šis laiks bija pirmais gads, kurā Latvijā veidota migrācijas politika un ieradās arī pirmie patvēruma meklētāji.

Migrācijai veltītajās publikācijās bēgļi visbiežāk aplūkoti kā apgrūtinājums (27% publikāciju) vai arī drauds un bieds (21%). Ap 17% gadījumu uzmanības centrā bijusi atbildība, un tas ir pozitīvāks skatījums, tomēr arī šajā gadījumā atbildību var interpretēt kā vienu no reakcijām uz to, kāpēc jātieka galā ar apgrūtinājumu. Kā norāda viena no pētījuma autorēm, asociētā profesore Ilva Skulte, jāuzdod gluži pamatots jautājums, vai tiešām uz migrāciju obligāti jāskatās kā uz apgrūtinājumu.

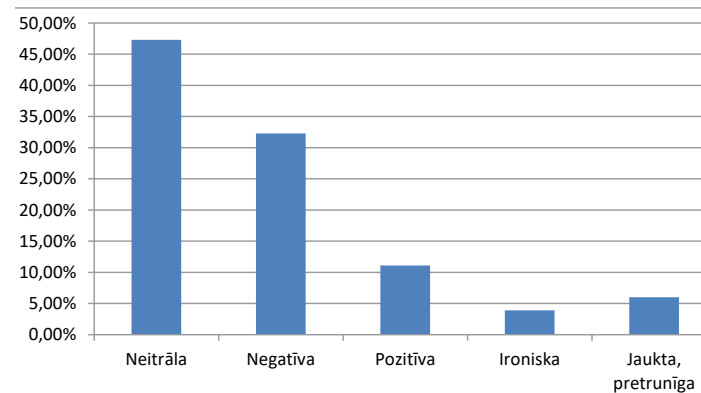
60% – RACIONĀLI

Analizējot, kādi argumenti izmantoti publikācijās par bēgļiem, visbiežāk (59,9%) tos var klasificēt kā racionālus jeb tādus, kas balstīti pārbaudāmās patiesībās. Tomēr atlikušie, kas veido diez-

Migrācijai veltīto publikāciju temati

Publikācijās paustā attieksme pret migrāciju

/Avots: RSU Komunikācijas studiju katedras pētījums *Migrācijas atspoguļojums un rāmējums Latvijas mediju saturāl*

NEIECIETĪBA NAV MŪSU VĒRTĪBA

gan lielu daļu, tādi diemžēl nav. Otrs biežākais argumentu veids (18,4%) balstīts varbūtībā: varam pieņemt, ka, iespējams, ir vai būs tā, bet tikpat labi varētu būt gluži citādi. Turklāt nav nekādu iespēju to pārbaudīt. Racionāla argumentācija visbiežāk izmantota laikrakstā *Diena*, kā arī sabiedriskajā televīzijā un radio, savukārt aģentūra *LETA* izceļas ar ievērojamu daudzumu emocionālu un varbūtībā balstītu argumentu.

Pat tad, ja kopīgais emocionālais noskaņojums Latvijā saistās ar grūtībām bēgļus pieņemt, tomēr pozitīvā iezīme ir tāda, ka neiecietība nav mūsu vērtība. Arī tie, kuri pauž neiecietīgus uzskatus, tomēr uzskata par vajadzīgu par to attaisnoties. Visbiežākais attaisnojums (44% gadījumu) ir atsaukšanās uz politiķu nespēju atrisināt problēmas ar bēgļiem – vainīgi ne jau bēgļi, bet nevarīgie politiķi.

Maija Jankovska

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Fricis Dūks

Drīz vien pēc vāciešu ienākšanas nodibināts aizsargu štābs ar sapulcēšanās vietu Nīkrāces skolā. Štāba priekšnieks bija Rūdolfs Štāpars, kurš vēlāk emigrēja.

Arī Fricis Dūks bija vienā no vadošajiem posteņiem.

Viņš dzimis 1884. gadā Kursīšu pagastā, sākumā kalps, ieprecējies bagātājās *Gaiļu* mājās, kurās saimniece bijusi Līne Šalme. F.Dūks kā Zemnieku savienības pārstāvis darbojies Aizputes apriņķa valdē kā priekšsēdētāja biedrs, arī Nīkrāces skolas valdē. Viņu kalps Bikše par 1949. gada izvešanu Frici brīdinājis, tāpēc neilgi pirms tam Dūka ģimene paspējusi aizbraukt.

Ilgus gadus viņš dzīvojis Bostonā, kur vēl 85 gados piedalījies sabiedriskajā dzīvē, darbojies dažādos vietējās draudzes amatos. Bijis viens no latviešu kredītsabiedrības dibinātājiem un pirmais kasieris, vēlāk dažus gadus valdes priekšsēdētājs. Miris Bostonā 1970. gada 4. novembrī.

VĀCU JAUNĀ KĀRTĪBA

Vietējā pagasta namā šad tad ieradusies vācu ierēdņi no Aizputes apriņķa valdes, dodot rīkojumus pagasta valdei. Vācieši diktējuši

Dzintras Liekmanes grāmatas *Nīkrāce cauri gadsimtiem* atvēršanas svētki 9. novembrī notika Nīkrācē. Vairāk par to lasiet *Kurzemnieka* pielikumā *Radošā Skrunda*, kas iznāks 17. novembrī.

kārtību, kā no zemniekiem piedzīt nodokļus, kā arī labības, gaļas un piena nodevas.

Zemniekiem izsniegtas maļšanas kartes un gaļas pārdošanas atļaujas. Iedzīvotājiem izdotas arī speciālas atļaujas apavu un drēbju iegādei, jo brīvā tirdzniecībā šo preču vairs nebija. Ļoti normētas arī tādas preces kā petroleja un ziepes. Labības un gaļas piegādātāji saņēmuši vēl speciālus punktus, pēc kuriem varēts iegādāties degvīnu normētā daudzumā.

Nīkrāces zemniekiem zirgi rekvizīti armijas vajadzībām. Parasti atņemti tiem, kuri nebija draugos ar F.Dūku un citām augstākajām amatpersonām.

GRŪTĪBAS SKAR ARĪ SKOLU

Līdz ar jaunās kārtības nodibināšanu lielas izmaiņas notika arī skolas dzīvē. No sākuma stājās spēkā apmēram tādi paši kārtības noteikumi, kādi bija pirms padomju laika. Pēc likuma gan pastāvēja obligātā izglītība, bet, cik zināms pēc statistikas, no skolas izstājās ne

vien tie, kuri negribēja mācīties, bet arī tādi, kuriem bija grūti materiālie apstākļi. Pastāvēja pat tā sauktais vecuma cenzs. Bez noteikta pamatojuma skolā vairs nevarēja uzņemt tos bērnus, kuriem 6. vai 7. klasē apritēja 16 gadu. Kaut arī trūcīgie mazliet pabalstīti, tomēr daudz Nīkrāces skolēnu īsāku vai ilgāku laiku skolu neapmeklēja apavu vai apģērba trūkuma dēļ. Kādu laiku nebija medicīniskās palīdzības, jo pat visā Aizputes apriņķī dažus mēnešus nebija ārsta. Tādēļ arī Nīkrāces skolā bija vairāki gadījumi, kad bērni nomira.

Liela grūtība bija ar rakstāmpiederumu un grāmatu piegādi. Mācības sākās 12. oktobrī, beidzās – maijā. 1942./1943. mācību gadā izlaidums notika 9. maijā.

Krievu valodu vairs nemācīja – sākot ar 2. klasi, vajadzēja mācīties vāciski. Tika atjaunota ticības mācība. Daži skolēni to nemācījās, jo tas nebija obligāts. Obligātas bija rīta lūgšanas, arī sēžoties pie galda, direktors skaitīja lūgšanas.

Ideoloģiskie padomdevēji skolo-

tājiem bija preses izdevumi *Izglītības Mēnešraksts*, *Mācīšana un Audzināšana*, *Tēvija* un citi. Uzplauka tā sauktā augstākās rases teorija – esot pat tādi cilvēki, kuri nav cienīgi nest cilvēka vārdu. Tā, piemēram, ebreju bērni tika pasludināti ārpus likuma, viņus skolās nedrīkstēja uzņemt. Ar 1942. gadu latviešu skolās aizliedza uzņemt arī poļu bērnus.

Rita Jansone

2015. gadā, kad apkopoju skolas vēstures materiālu, nejausi ieguvu Ritās Jansones telefona numuru un nolēmu viņai piezvanīt. Mūsu saruna izvērtās vairākas stundas, iepazīnos ar ļoti interesantu cilvēku. Viņa dalījās atmiņās par laiku, kad dzīvoja Nīkrācē.

ZEME PAR DIENESTU

„Skolā sāku iet astoņu gadu vecumā. Esmu dzimusi 1931. gadā. Fricis un Irmas Šteigmaņu ģimenē esmu piektais bērns, pavisam bijām septiņi. Tēvs dienējis IV Zemgales divīzijas inženieru sapieru rotā, tāpēc varējās pēc karadienesta iegūt zemi. Tā kā Nīkrāce bija vienīgā vieta, kur vēl bija brīva zeme, pārnācām šurp. Vecāki ieguva 18 hektārus un sāka veidot saimniecību:

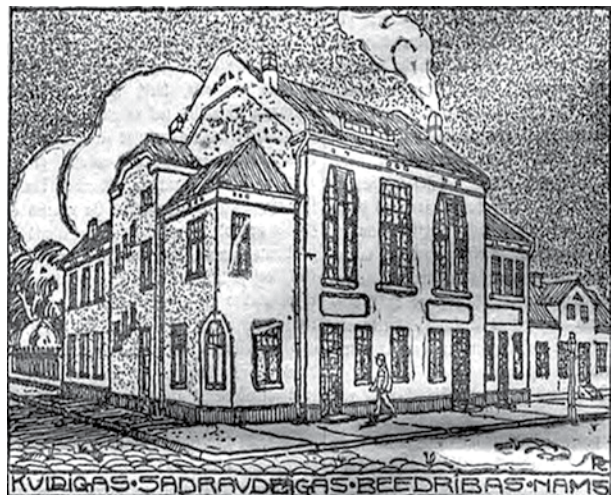
uzcēla māju, iekopa laukus. Tēva draugs Vilis Zvirbulis, ar kuru viņi kopā dienējuši, arī gribēja zemi, bet viņam sākumā nedeļa, jo nebija lauksaimniecības inventāra. Tad tēvs teica: „Ko tad gribējāt, lai zaldāts karā iet ar ecēšām?” Vilim Zvirbulim iedalīti 23 hektāri.”

FOTO NO SAEIMAS DEPUTĀTA

„Saeimas deputāts Kristaps Bahmanis bieži viesojās dzimtajā pusē, fotografēja zemnieku ģimenes, iestājās par zemniekiem un sīkzemniekiem, bieži tikās ar tēvu un citiem. Pēc vienas šādas tikšanās reizes Bahmanis tēvam uzdāvināja fotogrāfiju, kam otrā pusē uzrakstījis: „Veco kalpu māju *Mitenieku* vietā tagad izaugusi jauna, liela, brīva agrārās reformas laikmeta dzīve jaunsaimniecībā *Mālkalni*. Jaunsaimnieki Fricis un Irma Šteigmaņi ar saviem pēcnācējiem. Jaunākais dēliņš, kas tikko četrus mēnešus vecs, pirmo reizi savā mūžā ierauga ārpus istabas plašus saules un ziedoņa brīnumus un savu vecāku zaļās druvas un ziedošās pļavas.” (Turpmāk vēl.)

Nams kultūrai un latviskai videi

Kuldīgas kultūras centra ēka jau no pirmsākumiem bijusi vieta, kurā veidota latviska vide un godāta kultūra. 28. novembrī Kuldīgas Sadraudzīgajai biedrībai, kas šo namu cēla 1909. gadā, apritētu 135, bet biedrības izveidotajam profesionālajam teātrim 23. septembrī apritēja 95. gadskārta.

Kuldīgas Sadraudzīgās biedrības nams 1909. gadā. Attēls no laikraksta *Dzimtenes Vēstnesis*. Tagad tas ir pilsētas kultūras centrs.

KĻŪST BRĪVI, VEIDO BIEDRĪBAS

Kuldīgas Sadraudzīgā biedrība ir viena no vecākajām latviešu biedrībām Latvijā. Tā dibināta 1882. gada 28. novembrī. Tāpat kā Rīgā un citās pilsētās latviešu biedrību izveidi rosināja gan dzimtbūšanas atceļšana un zemnieku brīvlaišana, gan jaunlatviešu kustība. Tieši tā sāka kopt nacionālo kultūru un mudināja tautiešus apvienoties biedrībās. Kuldīgas un apkārtnes ļaudis kopā nākuši jau labu laiku pirms biedrības: tiek dibināts vīru un jauktais koris, ik gadu 30. augustā svinēti Brīvlaišanas svētki.

Sākumā apvienošanās nenorit

tik gludi – pirmais mēģinājums iesniegt biedrības statūtus beidzas neveiksmīgi. Otrajā reizē valdībai tos iesniedz vietējais pareizticīgais mācītājs Gobiņš un skolotāji Jēkabsons, Liepiņš un Riekstiņš. Arī pirmajos darbības gados organizācija sastop šķēršļus: ieteikumu nelietot latviešu valodu, traucējumu pasākumu rīkošanā, savu telpu trūkumu. Tomēr biedrības koris piedalās jau 4. Vispārējos latviešu Dziesmu svētkos 1895. gadā. Uz Jelgavu dodas 20 koristu.

IZGLĪTO UN CEĻ PAŠAPZIŅU

Jau tolaik kuldīdznieki spēlēja

teātri. Ik gadu biedrība sarīko vairākas latviešu teātra izrādes. Kuldīdzniekus ar savu teātri apmeklēja Ādolfs Alunāns.

Lai veicinātu izglītību, biedrība organizē jautājumu izskaidrošanas vakarus par dažādām tēmām. Vidēji uz vienu atnāk ap 70 interesentu. Vakaru vadītāji rūpējas, lai katreiz būtu plašāks priekšlasījums: par to, kāds labums no laikrakstu lasīšanas, kā jāizturas pret dzīvniekiem, kādēļ veci cilvēki slavē vecos laikus un cik viņiem taisnība. Pasākumi notiek reizi divās trīs nedēļās. Uzstāties aicināti arī izglītoti cilvēki no tuvākās apkārtnes, starp viņiem advokāts Kristaps Valters.

Konferencē *Biedrību darbība Kurzēmē*

Par ēku un tās īpašnieku likteni stāstīja pedagogijas maģistre Dace Bumbiere-Augule, runājot par Kuldīgas Sadraudzīgo biedrību. Par Vācu biedrību Kuldīgā referēja novada muzeja pētniecības eksperte Daina Antoniška. Tika stāstīts arī par biedrību rašanos Talsos, Ventspilī, Kandavā.

Kuldīgas Sadraudzīgās un Lauksaimniecības biedrības nama atklāšanas reklāma ar programmu laikrakstā *Kuldīgas Vēstnesis* (1909. gada 28. augusts.)

savu namu – tagadējo kultūras centru. Darbība paplašinās, regulāri notiek izrādes, ir nolīgts teātra direktors-režisors, notiek sarīkojumi, nodibināts jauns koris, pieaug biedrības nama organizācijas kapitāls. Par sarīkojumiem ir milzu interese – nereti zālē nepietiek vietas, tādēļ izrādes jārāda atkārtoti.

1912. gadā statūtos iekļauts punkts, ka turpmāk par Sadraudzīgās biedrības biedru var būt arī sievietes, izņemot nepilngadīgās. Līdz tam nedrīkstēja būt sievietes, nepilngadīgie, mācību iestāžu audzēkņi un zemākās pakāpes militāristi. Nedrīkst iestāties arī tiesātie un tie, kuri izslēgti ar pilnsapulces lēmumu.

BŪVMATERIĀLI IEBŪVĒTI CITUR

Biedrības darbība apsīka Pirmā pasaules kara laikā, bet 1919. gada jūlijā tā atjaunota. Pirmais uzdevums – izzināt, kādus zaudējumus karš nodarījis biedrības kustamajai un nekustamajai mantai. No telpām bija pazuduši visi būvmateriāli, kas sagādāti, lai namu pabeigtu. Tikai 1922. gada pārskatā ziņots, ka zudušie materiāli atpakaļ nav saņemti, tomēr valde noskaidrojusi, kur tie palikuši. Izrādās, ka pazīstams vācu valdības darbinieks tos aizvedis un iebūvējis Kuldīgas Virspilskunga mājā.

(Turpmāk vēl.)

„Vidējās distances sirdij tuvākas”

Turlavnieks Uģis Jocis, kurš vairākus gadus studē un trenējas Amerikā, novembrī Latvijas Vieglatlētikas savienības labāko rezultātu apkopojumā pieaugušajiem līderpozīcijā minēts divkārt – ar rezultātu 1500 m distancē (3:45,62) un 3000 m (8:13,02).

„Sacensības man bijušas neskaitāmas, sevišķi grūti bija studējot, jo starts gandrīz katru nedēļu: rudenī kross, ziemā – sacensības manēžā, bet pavasarī un vasarā – stadionā. Visnozīmīgākās un patiesībā arī visveiksmīgākās sacensības bija tad, kad startēju Latvijas izlasē. Taču kā vislielāko sasniegumu šovasar gribu minēt 5. vietu Eiropas komandu čempionātā 1500 m distancē Izraēlā,” stāsta U. Jocis.

Šoruden esi startējis arī pusmaratonā. Vai tas vairāk bija treniņš, vai tomēr mēģini pāriet uz garākām distancēm?

Jā, pusmaratonus šoruden iznācis noskriet pat divus, un abas reizes laboju personīgo rezultātu kopš 2013. gada, kad pēdējoreiz skrēju to Latvijā. Šoruden izdevās izskriet stundā deviņās minūtēs un 21 sekundē. Tas gan vairāk bija skrējiens prieka pēc. Vēl nedomāju pāriet uz garajām distancēm, lai gan tuvākajā nākotnē to paredzu. Vidējās distancēs ir un paliks sirdij tuvākas.

Kāda ir tava sportista ikdiena Amerikā?

Trenējos Ņujorkas štatā, pilsētā Saratogaspringsā – tas ir trīs stundu braucienā no Ņujorkas uz Kanādas pusi. Salīdzinot ar treniņiem Vičitas universitātē, kuru absolvēju jūlijā, treniņi kļuvuši daudz intensīvāki un apjomīgāki. Divus mēnešus trenējos tā: divas nedēļas ir smagās, viena vieglāka. Un tā atkārtoju. Kilometrāžas ziņā vieglajā nedēļā noskrienu ap 80 km, grūtākajās – no 130 līdz 140 km. Treniņu ir daudz – divreiz dienā, izņemot svētdienas, kad ir viens. Vēl jāpieskaita četras rīta rosmes, un kopā jau ir 17 treniņi nedēļā. Vieglatlētajās nedēļās noteikti domāju par atjaunošanos.

Vai tev ir treneris? Vai strādā pēc individuālas programmas?

Studējot universitātē, treniņi bija no rītiem, parasti 5.30 vai 5.45, vai arī divos pēcpusdienā. Pa vidu, protams, notika lekcijas. Treniņus ar studijām varēja apvienot diezgan viegli, jo semestra sākumā var izvēlēties lekcijām laiku, kas ir piemērotāks. Apstākļi nodrošināti lieliski – viss pakārtots, lai var pilnvērtīgi trenēties. Taču es teiktu, ka Murjāņu sporta ģimnāzijā režīms ir striktāks nekā ASV. Arī treneris ar audzēkņiem varēja vairāk strādāt individuāli, jo ASV vienam ir ap 30 audzēkņus un tad grūti pilnvērtīgi izsekot visiem līdzi.

Man bija palaimējies Amerikā iegūt izglītību bez paša finansēm, jo ieguvi pilno stipendiju,

Vieglatlēts Uģis Jocis, viņa treneris Einārs Tupurītis, komandas biedrs un medību draugs Konors.

kas maksāja par mācībām, dzīvošanu un ēšanu. Studijas ASV ir ļoti dārgas – man būtu bijis jāmaksā ap 26 tūkstošiem dolāru gadā. Jāsaka liels paldies Kuldīgas novada sporta skolai par atbalstu vairākus gadus treniņnometnēm un, protams, ģimenei.

Man tagad ir jauns treneris – Einārs Tupurītis, Latvijas rekordists 1000 metros un Atēnu olimpētis 800 metros.

Cik ilgi esi prom no Latvijas?

Studēt ASV sāku 2014. gada janvārī, Vičitas universitātē absolvēju jūlijā, iegūstot bakalaura grādu sporta administrācijā un sporta zinātnē. Studenta dzīve bija lieliska pieredze, iegūti jauni draugi, esmu daudz uzzinājis par citu valstu kultūru. Ceļojis pa ASV esmu daudz, bet vairāk par stadionu vai viesnīcas istabu tā arī neesmu redzējis, jo ceļo jau tikai sacensību dēļ.

Nereti dzirdēts, ka grūti apvienot sportu un mācības. Vai piekriti?

Daļēji. Apvienot ir grūti, jo, ja vēlies izsisties jebkurā jomā, jāiegulda milzīgs papildu darbs. Finanses vienmēr ir tas lielākais šķērslis, un tieši tāpēc kādam zūd motivācija. Skriešana šajā ziņā ir daudz vienkāršāka nekā citi sporta veidi – vajadzīgi piemēroti apavi un apģērbs. Domāju, ka Latvijā grūtāk to apvienot nekā Amerikā, jo sistēma nav tā pakārtota universitātes sporta veidiem un ASV iegulda sportā ļoti lielu naudu.

Vai agrāk domāji, ka būsi sportists?

Bez sporta pat nevaru sevi iedomāties un ar to arī saistu savu nākotni. Kad biju mazs, patika futbols, gribējās vairāk tikties uz to, bet dažādu sakrītību dēļ īsti neiznāca. Šodien sports jau ir mana ikdiena.

Mamma (skrējēja Ludmila Joce – aut.) stāstīja, ka pirmo-

reiz uz sacensībām Kraulu priedes tevi aizvedusi piecos gados, no tā laika esi sācis sacensties. Vai pats to atminies?

Atceros. Tolaik ļoti negribēju skriet – laikam jau kautrības dēļ. Taču pietika ar vienu reizi, sapratu, ka man patīk, un uzvara vienmēr stimulē. Vēl spilgti atmiņā palicis kādreizējais Kuldīgas tiltu skrējiens.

Kādām īpašībām jābūt, lai kļūtu par labu sportistu?

Manuprāt, jāšarēdz mērķis. Tad rodas arī motivācija. Vēl vajadzīgs atbalsts no ģimenes, no treneriem. Jābūt arī talantam, taču ilgtermiņā bez darba tas neko īsti nedos.

Kādi ir tuvākie un tālākie mērķi?

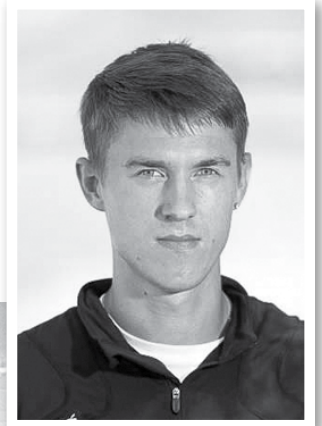
Tuvākais plāns ir treniņnometne decembrī Arizonā. Janvārī sāksies telpu sezona, kur mērķi ir augsti. Vispirms vēlos labot 44 gadus veco Latvijas rekordu 3000 metros (8:01,4) – pašlaik no tā atpalieku 5,7 sekundes. Otrs mērķis ir Latvijas rekords 1500 metros un vēl labot man piederošo rekordu jūdzes skrējienā. Normatīvs pasaules čempionātam telpās ir ļoti augsts, bet arī tas ir aizsniedzams.

Viens no galvenajiem mērķiem ir kvalificēties Eiropas čempionātam Berlīnē augustā. Februārī noteikti braukšu uz Kuldīgu startēt Latvijas čempionātā.

Kā mūsu sportisti izskatās uz pasaules fona?

Latvijas vieglatlēti elitē ielaužas diezgan reti. Konkurēt ar lielvalstīm un atbalstu vieglatlētikai nav viegli. Īpašs atbalsts būtu vajadzīgs tieši tiem atlētiem, kuri no jauniešu sporta pāriet uz pieau-

Skrējējs Uģis Jocis plāno labot vairākus Latvijas rekordus.

Šovasar Uģim Teksasas štatā izdevās nomakšķerēt haizivi.

gušo. Jo tad pienāk laiks izvēlēties, kādā sfērā mācīties, un saprast, vai to varēs apvienot ar sportu. Galvenais ir noteikti atbalsts no Vieglatlētikas savienības – sportistiem, kuri ir uz robežas, lai izpildītu normatīvu, vajadzīgs grūdiens no muguras ar atbalstu treniņnometnēm vai citādi.

Kādreiz savienības atbalsts bija lielāks, rīkojot kopīgas treniņnometnes izlasei. Tas strādāja – bija daudz vairāk vieglatlētu ar panākumiem arī pieaugušo, ne tikai jauniešu līmenī.

Ko labprāt dari brīvā laikā?

Vaļaspriekiem atliek maz laika. Taču labprāt makšķerēju, Amerikā ir daudz upju ar forelēm. Pirms tam Vičitā devos arī medībās, tajās mani ievilkā viens komandas biedrs. Novembra beigās braukšu ciemos, dosimies medībās. Šie vaļasprieki palīdz prātu atslēgt no skrīšanas.

Kā Amerikā visvairāk pietrūkst?

Pašas Latvijas, dabas un ēdiena. Par ēdienu domāju – kārtīgas gaļas un maizes. Gribētos arī dzirdēt latviešu valodu. Lai gan darba iespējas ASV varētu būt labas, sevi ar šo valsti ne-saistu.

Kā iejuties citā vidē?

Kāds laiks pagāja. Arī valoda bija šķērslis, lai gan likās, ka angļu valoda man ļoti labā līmenī. Tagad angļiski runāju gandrīz tikpat labi, cik latviski. Cilvēki šeit ir daudz atvērtāki, un tas palīdzēja iejusties, lielākie palīgi bija komandas biedri.

Vai skrējējam jāievēro režīms? Varbūt esi gardēdis?

Paldies Dievam, vienmaiņa man laba, tāpēc kalorijas neskaitu. Ēdu daudz, bet veselīgi. Ēdienu gatavoju pats, reizēm aizeju uz restorānu vai kafejnīcu. Nesmādēju arī saldumus. Esmu pat atradis vietu, kur var nopirkt *Kāruma* sieriņus – no tiem man ir atkarība. Bet, kad tuvojas sacensību sezona, režīmu ieturu striktāku.

Inta Jansone
Uģa Joča arhīva foto

PĀRDOD

FORD MONDEO, 2,0, D, 2003, jauna TA, ir ziemas riepas, ieguldījumus neprasa. Cena 1550 eiro, bet varam arī vienoties. Tālr. 26444634.

ZIEMAS RIEPAS, jaunas, lietotas, atjaunotas, par zemām cenām, uz vietas pieejama ātra un kvalitatīva montāža. Tālr. 24933391.

Lūk, mainot dzīvesvietu, aizķēries viens parastais **TELEFONS**, cena pieci eiro.

Tālr. 29463930.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, visu veidu žalūzijas, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Iespējams līzings. Mucenieku ielā 25, tālr. 28448638, Gravas ielā 1 (*Elvi*), tālr. 28378818.

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES. Mērīšana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv, tālr. 26441415.

Vecos **DAKSTIŅUS** labā stāvoklī, 0,30 eiro par gabalu. Tālr. 29297487.

Jaunos **GAIĻUS** Kurmālē. Tālr. 28750421.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Meža **MALKU** visām apkures sistēmām par 25 eiro krēmētā sterā. Sadarbojamies ar sociālo dienestu. Tālr. 24957247.

SPORTA KALENDĀRS

• 15.XI 18.00 Kuldīgas hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas meistarsacīkstes **FLORBOLĀ** U-14 grupai.

• 17.XI 17.00, 20.XI 11.00, 21.XI 16.30 Kuldīgas hallē – novada atklātais čempionāts **VOLEJBOLĀ**.

• 18.XI 18.00 Kuldīgas hallē – Latvijas meistarsacīkstes **FLORBOLĀ** 1. līgā: *Kuldīga/KNSS – Saulkalne*.

• 19.XI 9.30 Kuldīgas sporta namā (Virkas ielā 13) – LJBL-LR čempionāts **BASKETBOLĀ**.

• 19.XI 13.00, 20.XI 9.30 Kuldīgas sporta namā – LVF kausa izcīņas fināls **VOLEJBOLĀ** U-15 grupas zēniem.

• 19.XI 14.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāts Nacionālās līgas 2. divīzijā **VOLEJBOLĀ**: *Kuldīgas NSS – Madona*.

• 20.XI 11.00 Kuldīgas šaha klubā (Liepājas ielā 14) – novada atklātais čempionāts **ŠAHĀ**.

PĒRK

SIA **Lāses AM** kautuve par labām cenām iepērk **GOVIS, BUĻĻUS, TELES**. Bioloģiski sertificētiem lopiem augstas cenas. Piemaksa par nodoto lopu daudzumu, par gaļas šķirņu lopiem. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, AITAS, ZIRGUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

Zis **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Cēsu gaļas kombināts** par augstām cenām iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS**. Iepērkam arī nometītus briežus un aļņus. Samaksa pēc vienošanās. Tālr. 26185703, 25573447.

PAZUDIS

Pazudis **SUNS** (Sibīrijas laika, atsaucas uz vārdu Džeks). Tālr. 28681253.

VAJADŽĪGI

SIA **Lāses AM** (41201007493) lopu kautuve aicina darbā **LOPU KĀVĒJU**. CV sūtīt e-pastā: lases@inbox.lv, tālr. 29463685.

Par godu Latvijas dzimšanas dienai studijā **Figura Line** Kuldīgā

13., 15. un 17. novembrī ATLAIDE:

viena masāža maksās tikai **5 eiro!**

Tālr. 27650969.

Atlaide arī abonementiem!

STAFETES

Ātrākie un izveicīgākie

7. novembrī Kuldīgas vieglatlētikas manēža bija bērnu pilna, jo tika noskaidroti labākie četrās veiclības stafetēs.

2006.–2007. g. dzim. grupā labāko godu tika Kuldīgas Centra vidusskolas (KCV) 5. klases komandai (Dana Avdjukeviča, Alise Aleksa Vītola, Aivita Arta Papava, Estere Plāte, Sofija Grēta France, Aleksis Gailītis, Toms Veigēlts, Sigurds Būdenieks, Kristaps Pelēkais, Tomass Jansons). Kopvērtējumā atpaliekot par punktu, 2. vietu izcīnīja Kuldīgas Alternatīvā sākumskola, 3. vietu ieguva Kuldīgas pamatskola.

2008.–2009. g. dzim. grupā uzvaras lauri tika KCV (Erlends Freibergs, Toms Umbraška, Arians Jevdokimovs, Miks Karlovičs, Ernests Šimpermanis,

Beāte Dūdiņa, Amanda Bredovska, Patrīcija Tilgale, Arta Plāte, Dārta Šenhofa, Justs Skuruls). 2. vietā Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskola, 3. – Kuldīgas pamatskola. **Lauku skolu grupā (2006.–2009. g. dzim.)** izveicīgākie bija Alsungas vidusskolas skolēni (Diāna Gulbe, Martins Jēkabsons, Nauris Zigners, Anastasija Kapecā, Līga Mēness, Ralfs Bikse, Paula Kleinhofa, Evelīna Sūna, Nils Alsbergs, Aksels Ratenieks). Uz goda pjedestāla otrā pakāpiena tika Turlavas pamatskola, bet bronzas godalgas saņēma Laidu pamatskola.

VIEGLATLĒTIKA

Sezonu iesāk ar medaļām

Kuldīgas novada sporta skolas U-14 grupas audzēkņi no ziemas sezonas sacensībām Talsos mājup atgriezušies ar labiem panākumiem.

60 metru barjerskrējienā pjedestālu ieņēma vienīgi kuldīdznieces: Janīta Antipina (9,7), Sanija Robežniece (10,4), Deila Kristela Cēberga (10,6). Zēniem šajā disciplīnā ģirtam Lindenblatam bija ceturtais rezultāts (11,4).

Augstlēkšanā bronzu ieguva S.Robežniece (1,30 m), bet ceturta ar rezultātu 1,25 m palika Anna Āboliņa. **Tāllēkšanā** no kuldīdzniekiem vislabākais sniegums bija Raineram

Freibergam – viņš ar 4,28 m izcīnīja 2. vietu. Bronzu ieguva Ģ.Lindenblats (4,18 m) un J.Antipina (4,67 m). 4. vietā Kristīne Dubure (4,29 m), bet piektais zēniem palika Raivis Vjakska (4,15 m). **600 metros** trešā ātrākā bija Nikola Bērziņa (2:18,1), ceturta – S.Robežniece (2:18,2). **60 m distancē:** 3. vietā R.Freibergs (8,9), 6. – R.Vjakska (9,0), meitenēm 2. – J.Antipina (8,4), 3. – K.Dubure (8,6), 5. – D.K.Cēberga (8,8).

Inta Jansone

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieņemt B, BE, C, CE, 95. koda autovadītāju kursiem Kuldīgā, ir dienas un vakara grupas. Sākums 17. novembrī. Sīkāka informācija pa tālr. 29491388, 63322550.

TAXI. IK aizvedīs un atvedīs. Pasažieru pārvadājumi. Preču piegāde mājās. Lūgums laiku iepriekš saskaņot (0.00-24.00). Tālr. 26115027.

Piedāvājam **JUMTA MAIŅU**, materiālu piegādi, visu veidu iekšdarbus. Tālr. 25300993.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **AP-AUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirmsas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

TĪRA un remontē akas. Tālr. 27448331.

TĪRA dziļurbumus. Tālr. 29296723.

Viss par reklāmu *Kurzemniekā!*
Tālrunis 63324881.

LĪDZJŪTĪBAS

*Pār tevi smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas
Un tava mūža stāsts.*

/J.Rūsiņš./

Mūsu līdzjūtība tev, Aija, tēvu mūžībā aizvadot.

Rendas vēlēšanu komisijas kolēģi

*Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā,
Un klusais miers ar saviem spārnēm
sedz.*

/Ā.Elksne./

Izsakām līdzjūtību dēlam un mazmeiņām, no mātes un vecmāmiņas ERNAS atvadoties.

Kaimiņi Keļšu ielā 2

SVESKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirmsu atlikumus,
šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.

 25 622 293 (Āris)

VILGĀLES PAMATSKOLA (90000037271)

IZSLUDINA konkursu uz vakanto **PAVĀRA** amatu uz nenoteiktu laiku.

Darba pienākumi: kvalitatīva, savlaicīga ēdienu pagatavošana atbilstoši pavāra izstrādātai ēdienkartei, kura atbilst MK noteikumu prasībām.

Prasības pretendentiem:

- profesionālā pavāra izglītība,
- darba pieredze pavāra amatā,
- profesionālās iemaņas ēdienkaršu, tehnoloģisko karšu izstrādē atbilstoši MK noteikumu prasībām,
- augsta atbildības izjūta, prasme organizēt savu un komandas darbu,
- prasme strādāt ar datoru, ēdināšanas uzskaites datorprogrammām.

Konkursa pretendentiem jāiesniedz:

- motivācijas vēstule,
- īss dzīves un darba gaitu pārskats (CV),
- izglītību un kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu kopijas,
- ieteikuma vēstules (vēlamas).

Pieteikšanās termiņš – 2017. gada 22. novembris (ieskaitot). Dokumentus lūdzam iesniegt Vilgāles pamatskolā (Vilgālē, Kurmāles pagastā) vai elektroniski e-pastā: vilgalesskola@kuldiga.lv līdz 2017. gada 22. novembrim. Informācija pa tālr. 27710847, 26540036.

ZOLĪTE

Kurzemes kauss aizceļojis uz Saldu

Kurzemes zolītes kausa izcīnā Ivo Lūkam no Saldus novada pēdējā turnīrā pietika ar 24 punktiem, lai kopvērtējumā savāktu 209 un pārliecinoši uzvarētu.

4. novembrī Kuldīgā 31 dalībnieka cīņa bija sīva līdz pēdējai partijai. Kopvērtējuma līderi viens otru uzmanīja, tāpēc pēdējo sacīkšu godalgas tika citiem: 1. Ojārs Petrēvics (Durbes novads, 32 p.), 2. Uldis Daugats (Talsu novads, 31p.), 3. Andris Zemturis (Ventspils, 29 p.), 4. Jurijs Tarasovs (Tukuma novads, 29 p.), 5. Aleksejs Semjonovs (Talsu novads, 29 p.).

Kopvērtējumā uz otro vietu pacēlās I.Lūka novadnieks Uldis Bērziņš, izmantojot konkurentu neveiksmes un iegūstot vēl 23 punktus. Kopā viņam 200 punktu. Bronzas pozīciju izdevās

saglabāt Edgaram Auderam no Vaiņodes novada (199 p.).

Šoreiz pie medaļām neizdevās tikt Uldim Spēlmanim no Saldus novada (198 p.) un Jānim Janai-tim no Liepājas (197 p.). Pēdējā turnīra uzvarētājam O.Petrēvicam sestā vieta (186 p.), Latvijas eksčempionam, saldeniekam Ojāram Polim – septītā (180 p.). Kuldīdznieku līderi Andris Girgenšons un Gundars Gebauers pēdējā turnīrā nepiedalījās, tā ļaujot izvirzīties Ārim Pētersonam (175 p.) un Leonam Gansonam (173 p.). Desmitnieka noslēgumā – saldenieks Egīls Dālmanis (166 p.).

Jauztec Saldus novada sniegums – starp desmit labākajiem tam ir pieci pārstāvji. Pārējiem ir iespēja revanšēties valsts čempionātā 25. novembrī Rīgā un 9. decembrī Jūrmalā.

Inta Jansone

INTERESANTI

Kas notiek smadzenēs, ja nav pietiekami miega

Pētījuma autors neiroķirurģijas profesors no Losandželosas universitātes (ASV) Ichaks Frīds skaidro, ka, miegam trūkstot, cilvēks iznīcina neironu spēju funkcionēt pareizi jau saknē. Tas paver ceļu uz pārtraukumiem izziņā, kā tiek uztverta apkārtējā pasaule. Pētnieki darbojas ar 12 epilepsijas pacientiem, kuriem kā daļa no gatavošanās operācijai (kas nebija saistīta ar pētījumu) bija implantēti elektrodi. Tie ļāva analizēt simtiem atsevišķu smadzeņu šūnu. Cilvēkiem bija jāpalielina nomodā visu nakti, pētnieki mērīja dalībnieku smadzeņu darbību, kamēr tie veica noteiktus uzdevumus, piemēram, pēc iespējas ātrāk sadalīt dažādus seju, vietu un dzīvnieku attēlus. Pētnieki atklāja, ka, pacientiem nogurstot, viņiem bija grūtāk kategorizēt attēlus un viņu smadzeņu šūnu darbība sāka palēnināties.

VĀRDA DIENAS

No 13. līdz 19. novembrim
 13. Eižens (86), Jevgeņija (1280), Jevgeņijs (3366)
 14. Fricis (143), Vikentijs (121), Vincents (109)
 15. Unda (87), Leopolds (113), Undīne (402)
 16. Banga (12), Glorija (138)
 17. Hugo (463), Uga (17), Uģis (2267)
 18. Doloresa (35), Brīve (1), Aleksandrs (35 292)
 19. Betija (292), Elizabete (3349), Liza (63), Līze (42)
Populārākie: Elizabete un Aleksandrs.

LAIKA ZIŅAS

<p>ŠODIEN, 13. NOVEMBRIĒ</p> <p>Dienas garums – 8 st. 15 min. Saule lec 8.00, riet 16.15.</p> <p>Naktī 0°...+2°</p> <p>Z R → A D 2-3 m/s</p> <p>Dienā +3°...+6°</p> <p>Z R → A D 1-2 m/s</p>	<p>RĪT, 14. NOVEMBRIĒ</p> <p>Dienas garums – 8 st. 10 min. Saule lec 8.03, riet 16.13.</p> <p>Naktī 0°...+1°</p> <p>Z R → A D 2-3 m/s</p> <p>Dienā +1°...+4°</p> <p>Z R → A D 2-3 m/s</p>
--	---

DAMBRETE

Novadam jauni čempioni

Par Kuldīgas novada čempioniem 100 lauciņu dambretē kļuvi **Justīne Ansoņe un Jānis Rūtiņš.**

Sievietēm otrajā vietā Zenta Jēgere, trešajā – Evelīna Rancāne. Vīriešiem pēc pārspēlēm otro vietu ieguva Pēteris Gailāns, trešais palika Artis Rancāns.

Šogad vēl gaidāmas vairākas sacensības: 2. decembrī novada čempionāts 64 lauciņu dambretē, bet 16. un 17. decembrī – trenera Rudolfa Tomasa piemiņas turnīrs.

Inta Jansone
Aivara Vētrāja foto

Kuldīgas novada čempionātā 100 lauciņu dambretē sacensības Zenta Jēgere un Justīne Ansoņe.

Bezmaksas konsultācija mežu audzēšanas un Eiropas finansējuma piesaistes jautājumos uz vietas jūsu īpašumā.

Konsultē kooperatīvās sabiedrības **Mežsaimnieks** mežkopības speciālists.
 Informācijai tālr. 29232782.
 info@mezsaimnieks.lv; www.mezsaimnieks.lv

Konsultācijas un šo reklāmu finansē Eiropas Savienība

Līdz pirmdienas 11.00 informējiet redakciju:
 par pasākumiem e-pastā: aiga.blumberga@kurzemnieks.lv,
 par notikumiem draudzēs e-pastā: dina.porina@kurzemnieks.lv,
 tālr. 63350568!

Latvija tiek pārvērsta par Eiropas izgāztuvi

Eiropas Parlamenta deputāts (S&D), Latvijas delegācijas Eiropas Parlamenta S&D grupā vadītājs **Andrejs Mamikins.**

Eiropas aģentūra *Europol* 2013. gada atskaitē jau brīdināja, ka atkritumu piegādes nelegālais bizness no Rietumeiropas uz Austrumeiropu strauji attīstās. Valsts vides dienests (VVD) informēja Saeimas deputātus, ka 95% sadegušo atkritumu ir bijusi ārzemju izcelsme, par ko liecinājuši uzraksti zviedru valodā. Es uzmeklēju datus Latvijas statistikas birojā. Atkritumus, kuri atbilst 3915. kategorijai – *Plastmasas atkritumi, atgriezumi un atlūzas* –, uz Latviju ir importējusi Somija, Zviedrija, Nīderlande, Vācija, Austrija. Kopumā 2016. gadā tika importēti ap 11,5 tūkstošiem (!) tonnu plastmasas atkritumu: no Somijas 3,5 tūkstoši tonnu, no Vācijas un Nīderlandes vairāk nekā 2,5 tūkstoši tonnu, savukārt no Zviedrijas pāri

Latvijā ieceļo milzīgs daudzums sadzīves atkritumu no Ziemeļeiropas un Rietumeiropas. It kā pārstrādei. Kā tieši atkritumi tiek *pārstrādāti*, mēs redzējam šīgada jūnijā, kad dega izgāztuve Jūrmalā. Pēc minētā ugunsgrēka dega vēl dažas nelegālas un puslegālas izgāztuves Latvijā.

par 1800 tonnām utt. Tie ir dati par legālo atkritumu importu, taču ir arī nelegālais, jo, kā zināms, uz robežas netiek veikta kontrole. Kā ziņo VVD, sadegušajā izgāztuvē bija ap 23 tūkstošiem tonnu atkritumu. Tie ir tikai plastmasas atkritumi, taču ir vēl arī elektronikas, uzlādējamo bateriju un citu atkritumu veidi, kas iekļūst Latvijā un var apdraudēt mūsu bērnu veselību. Atkritumu manipulāciju shēmu ir daudz. Viena no tām izskatās aptuveni tā: uzņēmumam, kas ražo kaitīgos atkritumus, tie jāpārstrādā pašam vai jāuztic firmai, kura specializējas pārstrādes jomā. Ja ražotājs to nedara, ir jāmaksā liels dabas resursu nodoklis. Pie uzņēmuma vadītāja ierodas firma, kurai rokās ir Latvijā saņemta atkritumu pārstrādes atļauja, un notiek vienošanās par izdevīgu darījumu. Firma par ļoti lētu naudu paņem atkritumus, bet ražotājs saņem papīru par to, ka ir nodevis atkritumus atbilstoši pārstrādei. Rūpniecība ietaupa milzīgas naudas summas, tai nav jāmaksā speciālais nodoklis, atkritumu liktenis to vairs neinteresē. Par turpmāko rūpējas *profesionāļi* no Austrumeiropas. *Profesionāļi* atved atkritumus uz Latviju un sakrauj tos legālās un nelegālās izgāztuvēs. Tur tie paliek, līdz *nejauši* sadeg. Rezultāts ir skumjš. Latvija kļūst par Eiropas bagāto valstu atkritumu savākšanas un uzglabāšanas vietu. Ar savu klātbūtni tie saindē gaisu un gruntsūdeņus, ko ieelpojam un dzeram gan mēs, gan mūsu bērni. Es vērsos Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā (VARAM) un Eiropas Komisijā ar oficiālu informācijas pieprasījumu par legālo un nelegālo atkritumu ieviešanu un situāciju Latvijā. Parādījās līdz šim nemanītas aktivitātes: šīgada oktobrī VVD beidzot pamodās un pieņēma lēmumu lauzt līgumu ar divām Latvijas firmām, kas nodarbojās ar atkritumu pārstrādi, un uzlika

tām sodu: vienai bija jāsamaksā 8,3 miljoni, bet otrai – 13,7 miljoni eiro. Minētās firmas tika sodītas tāpēc, ka ir pārstrādājušas tikai nelielu daļu tām uzticēto atkritumu. Pārējie, kā jūs paši labi saprotat, kaut kur tika uzkrāti. Beidzot notika vairāku izgāztuvju inspektēšana un tika piemērots sods. Pati VVD vadītāja Inga Koļegova gan vēlāk atzinās, ka panākt soda naudu izmaksāšanu no minētajām firmām neizdosies, jo tās esot *tukšas*. Eiropas Savienības Vides, jūrlietu un zivsaimniecības komisārs Karmenu Vella savā rakstiskajā atbildē man norādīja uz Latvijas valdības struktūru atbildību, kas izsniedz atļaujas un nenodrošina atbilstošu kontroli. Vēl viena problēma esot bezzobainā un novecojusi Eiropas regula par atkritumu pārvietošanu. Minēšu tikai vienu piemēru: lai nogādātu atpakaļ laicīgi nepārstrādātos atkritumus, firmai-nosūtītājai ir jānoslēdz līgums ar firmu-saņēmēju. Ja firmas-saņēmēja īpašnieks ir *bomzis*, nelegālos atkritumus nogādāt atpakaļ vairs nebūs iespējams. Tā ir Austrumeiropai raksturīga iezīme, kura ir jāņem vērā. Tuvākajā laikā regula tiks atkārtoti izskatīta un atjaunota atbilstoši realitātei, kurā pastāv aizdomīgi kūtra Latvijas kontrolējošo instanču nostāja un atkritumu jomas darboņu apsviedīgums. Pacietības mērs ir pilns! Mūsu valdošajiem patīk tēlot patriotus, taču, kad jautājums jārīcina konkrēti, tad mīlestība pret naudas banknotēm izaug lielāka par mīlestību pret valsti. Ir jāaizliedz ievest Latvijā atkritumus pārstrādei, vai arī jādara tas ar ļoti stingru kontroli. Jābeidz pārvērst Latviju par bagāto valstu izgāztuvi!

Andrejs Mamikins,
 Eiropas Parlamenta deputāts (S&D), Latvijas delegācijas Eiropas Parlamenta S&D grupā vadītājs